

BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA
GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGERSZEG

Az egyszerűbb egyben a jobb megoldás is?
Avagy a mikrogazdálkodói beszámoló létjogosultsága.

Belső konzulens: Simonné Romsics Erika

Külső konzulens: Csermák Éva Ida

Végh Klaudia

Nappali tagozat

Pénzügy és Számvitel szak

Számvitel szakirány

NYILATKOZAT

a szakdolgozat digitális formátumának benyújtásáról

A hallgató neve: Végh Klaudia

Szak/szakirány: Pénzügy és Számvitel szak / Számvitel szakirány

Neptun kód: J80SSV A szakdolgozat megvédésének dátuma (év): 2015

A szakdolgozat pontos címe:

Az egyszerűbb egyben a jobb megoldás is?

Avagy a mikrogazdálkodói beszámoló létjogosultsága.

Belső konzulens neve: Simonné Romsics Erika

Külső konzulens neve: Csermák Éva Ida

Legalább 5 kulcsszó a dolgozat tartalmára vonatkozóan:

398/2012. (XII. 20.) Kormányrendelet a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolóról, új beszámoló forma, adminisztrációs terhek csökkenése, megosztó vélemény, ajánlott beszámoló típus kis -és családi vállalkozásoknak

Benyújtott szakdolgozatom **nem titkosított / titkosított**.

(Kérjük a megfelelő aláhúzni! Titkosított dolgozat esetén kérjük a titkosítási kérelem egy eredeti példányát leadni: a kérelem digitális másolatának a szakdolgozat digitális formátumában szerepelnie kell.)

Hozzájárulok / nem járulok hozzá, hogy nem titkosított szakdolgozatomat a főiskola könyvtára az interneten a nyilvánosság számára közzétegye. *(Kérjük a megfelelő aláhúzni!)* Hozzájárulásom - szerzői jogaim maradéktalan tiszteletben tartása mellett – egy nem kizárólagos, időtartamra nem korlátozott felhasználási engedély.

Felelősségem tudatában kijelentem, hogy szakdolgozatom digitális adatállománya mindenben eleget tesz a vonatkozó és hatályos intézményi előírásoknak, tartalma megegyezik a nyomtatott formában benyújtott szakdolgozatommal.

Dátum: 2015. 01. 06.....

.....
hallgató aláírása

A digitális szakdolgozat könyvtári benyújtását és átvételét igazolom.

Dátum: 2015. 01. 06.....

.....
könyvtári munkatárs

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	2
2. A magyar számviteli rendszer áttekintése	4
3. Beszámoló, beszámolási kötelezettség.....	5
3.1 A beszámoló.....	5
3.2 A beszámoló fajtái	11
4. 2013. Új beszámoló típus: sajátos helyett mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló	20
4.1. Az új beszámoló típus megjelenésének okai.....	20
5. A mikrogazdálkodói beszámolóról általánosságban	23
5.1 A mikrogazdálkodói beszámoló alanyi köre	23
5.2 A mikrogazdálkodói beszámoló részei	25
5.3 A mikrogazdálkodói beszámolóra való áttérés szabályai.....	28
5.4 A mikrogazdálkodó könyvvezetési kötelezettsége	31
5.5 Eltérő fogalmak, mérlegtételek, értékelési szabályok.....	34
6. A mikrogazdálkodói beszámoló előnyei, hátrányai	46
6.1 Előnyök	46
6.2 Hátrányok.....	49
7. Kérdezz-felelek: az áttérés lehetséges okai egy könyvelő szemével	51
8. Összegző gondolatok: vélemény a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolóról.....	54
Irodalomjegyzék.....	56
Ábrák és táblázatok jegyzéke.....	57

1. Bevezetés

Végh Klaudia, a Budapesti Gazdasági Főiskola Gazdálkodási Kar Zalaegerszeg végzős hallgatója vagyok. Tanulmányaimat számvitel szakon végeztem.

Már kisiskolás korom óta vonzott a számok világa. Középiskolai tanulmányaimat közgazdasági szakközépiskolában végeztem, ahol még közelebbről megismerkedtem a számvitel rejtelmeivel.

Ekkor határoztam el, hogy a jövőben is ezen a területen szeretnék továbbtanulni, illetve dolgozni. Ezért esett választásom BGF Gazdálkodási Kar Zalaegerszeg pénzügy-számvitel szakára.

Az iskolában eltöltött évek alatt bebizonyosodott, hogy jól döntöttem, hisz olyan tanároktól volt szerencsém tanulni, akik a számvitel iránti szeretetemet tovább erősítették, ezen kívül a szakmai fejlődésemet is segítették.

Mint mindennek egyszer eljön a vége az életben, így az iskolás évek is végesen és megállíthatatlanul közelednek a végéhez. Így számomra is elérkezett az idő, hogy tanulmányaim lezárásaként egyrészt számot adjak a megszerzett tudásomról, másrészt a szakdolgozat írásának is elkövetkezett az ideje.

A dolgozatom témája a mikrogazdálkodói beszámoló.

Azért esett ennek a beszámoló típusnak a vizsgálatára a választásom, mert egyrészt 2013-ban vezették be és így ebben a 2014-es évben láthatjuk meg azt, hogy milyen tapasztalatok születtek az első év után, másrészt szerettem volna jobban megismerni mit is takar pontosan ez a beszámoló típus és ennek fényében kideríteni azt, ami már a dolgozatom címadásakor is felmerült bennem, hogy az egyszerűbb megoldás egyben jobb megoldást eredményez-e?

Többek között azért tettem fel magamnak a kérdést, mivel a 398/2012. (XII. 20.) Kormányrendelet a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolóról tanulmányozása után megállapítottam, hogy a rendelet sok egyszerűsítést tartalmaz a 2000. évi C. törvényhez képest, ami a számvitel szabályrendszerét tartalmazza.

Most nem csak olyan dolgokra gondolok, mint például konkrétan kimondja a rendelet, hogy mik tekintendők időbeli elhatárolásnak, csak azok és semmi más vagy, hogy csak és kizárólag mi számít bele egy eszköz bekerülési értékébe, hanem olyan nagyobb volumenű dolgokra, mint például a rendelet értelmében a mikrogazdálkodónak nem kell sem számviteli politikát, sem kiegészítő mellékletet készítenie.

Ez mind nagyon jó ötletnek tűnhet, hisz így a vállalkozások adminisztrációs terhe elvileg csökken, de mi van például olyankor, ha a vállalkozás hitelfelvételre kényszerül. Hisz a bankok – az utóbbi idők gazdasági helyzetére való tekintettel – szigorúbbak egy hitelkérelemnél. Nem biztos, hogy elegendő ebben az esetben egy csökkentett adattartalmú mérleg és eredménykimutatás, amiknek ráadásul még részletezése sincs. Dolgozatom során tehát azt szeretném megvizsgálni, hogy vajon tényleg egyszerűbb lett-e a vállalkozások helyzete.

2. A magyar számviteli rendszer áttekintése

A magyar számviteli rendszer a kontinentális jogrendszer alapjain nyugszik. Számviteli rendszerünk megalkotásakor a jogalkotók végig az Európai Unió szabványokat vették figyelembe.

A jelenleg hatályos 2000. évi C. törvény a számvitelről alapjait a 1991. évi XVII. törvény jelenti. Ez „1992-től hatályosan az Európai Gazdasági Közösségeknek meghatározott jogiformájú társaságok éves beszámolójáról szóló, 1978-ban elfogadott 4-es (660-as számú) irányelvét ültette át a hazai számviteli jogba.”¹

A törvény sok módosítás után nyerte el mai formáját.

A 2000. évi C. törvény a számvitelről 2001. január 1-jén lépett hatályba.

A törvény tartalmazza mind a könyvvizetés, mind a beszámoló készítés részletes szabályait – egyes esetekben tételes felsorolással – minden gazdálkodóra vonatkozóan. Megállapíthatjuk, hogy a törvény a magyar számviteli rendszer legmagasabb szintjét jelenti.

A jogalkotók a számviteli törvény egyes részeit különféle kormányrendeletekkel egészítették arra az esetre, ha egy gazdálkodó valamilyen okból kifolyólag speciálisnak minősül. Így, mindent egybe véve, valóban elmondhatjuk, hogy a számviteli törvény valóban minden gazdálkodóra érvényes.

Erre a legkézenfekvőbb példa a mikrogazdálkodó.

Hisz neki a 398/2012. (XII. 20.) kormányrendelet a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolóról alkotott rendeletet kell alkalmaznia, azonban kitér rá a jogalkotója, hogy amiről a kormányrendelet külön nem rendelkezik, ott a számviteli törvény előírásait kell alkalmazni.²

¹ TÓTH Mihály: A mikrogazdálkodói beszámoló (online dokumentum)

Letöltés időpontja: 2014.10.24. Megjelent: 2013.01.16.

Hozzáférés: <http://ado.hu/szaklap/szmviteli-tanacsado/2013-01/a-mikrogazdalkodoi-beszamolo>

² TÓTH Mihály: A mikrogazdálkodói beszámoló (online dokumentum)

Letöltés időpontja: 2014.10.24. Megjelent: 2013.01.16.

Hozzáférés: <http://ado.hu/szaklap/szmviteli-tanacsado/2013-01/a-mikrogazdalkodoi-beszamolo>

3. Beszámoló, beszámolási kötelezettség

3.1 A beszámoló

A gazdálkodónak üzleti évének lezárásaként, a számviteli törvény által előírt kötelezettségének eleget téve beszámolót kell készítenie.

A beszámolót minden esetben magyar nyelven kell elkészíteni.

A beszámoló célja alapvetően az, hogy információt szolgáltatson a vállalkozás vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetéről, illetve a társaság működéséről.

Napjaink piacgazdaságához elengedhetetlen, hogy a piac szereplői adott cégről megfelelő és átfogó információhoz jussanak, hiszen csak így tudnak magabiztos döntéseket hozni. Gondoljunk csak bele, hogy mi adott esetben kötnénk-e szerződést egy olyan vállalattal, akiről semmilyen információnk sincs.

Ugye, hogy nem. Ezért is van fontos szerepe a beszámolónak.

Az információs igény alapján megkülönböztetjük:

- a tulajdonosokat,
- a hitelezőket,
- a piaci partnereket (meglévőket és leendőket),
- a leendő tulajdonosokat (azokat, akik a jövőben esetlegesen befektetni kívánnak, vagyis a potenciális befektetőket),
- a vállalkozás környezetét,
- a különböző szintű vezetőket,
- a munkavállalókat,
- az államot,
- minden egyéb más nyereség és nem nyereség orientált szervezeteket, illetve az egyéb gazdálkodást folytatókat.³

³ SZTANÓ Imre: A számvitel alapjai, Budapest: PERFEKT, 2013.
ISBN: 978-963-394821-7

Ahogy ezt a felsorolásból észrevehetjük a számvitelnek és ezzel együtt a beszámolónak ki kell elégítenie, mind külső (extern), mind pedig belső (intern) információs szükségletet.

Azonban minden csoportnak más-más információ a mérvadó, így érdekeik is különbözőek.

Megfigyelhető az a tény is, hogy a magyar számviteli rendszer a múlt információit felhasználva vetíti előre a jövő eredményeit. Napjainkban már sokféle módszer létezik az egyes beszámolók elemzésére. A legtöbb döntésnek tehát a beszámoló és az abból született következtetések az alapjai.

Számvitelünknek fontos eleme az, hogy megbízható és valós összképet biztosítson a törvény hatálya alá tartozók vagyonáról, jövedelmi és pénzügyi helyzetéről.⁴ Ahhoz, hogy a beszámoló valós és megbízható összképet tudjon mutatni leltárral és könyvvizsgálattal kell alátámasztani.⁵

A jog megalkotásakor az is fontos szempont volt, hogy az Európai Unió nemzetközi számviteli irányelveivel is összhangba hozzák számviteli törvényünket.

„A számviteli törvény a beszámolóra helyezi a hangsúlyt, a könyvvizsgálás részletekbe menő – tételes szabályozását a törvény nem is tartalmazza.”⁶

Ezek tükrében megállapítható, hogy a számviteli törvény meghatározza:

- a beszámolási és könyvvizelési kötelezettséget mindazok számára, akik hatálya alá tartoznak,
- a beszámoló elkészítését, a könyvvizelés során alkalmazandó elveket és az azokra alapozott szabályokat,
- a nyilvánosságra hozatalra, a közzétételre, valamint
- a könyvvizsgálatra vonatkozó követelményeket.⁷

⁴ SZTANÓ Imre: A számvitel alapjai, Budapest: PERFEKT, 2013.
ISBN: 978-963-394821-7

⁵ SIMONNÉ Romsics Erika: Számvitel alapjai, 9. előadás: A beszámoló, mint a tájékoztatás eszköze (elektronikus dokumentum), PDF fájl, 2012.11.22

Hozzáférés: ftp://foiskola1.pszfz.bgf.hu/Tanszerek/Szamvitel/romsics.erika/Publikus/Nappali_tagozat/Szamvitel_alapjai/Szamvitel_alapjai_9eloadas_A_beszamoló_mint_a_tajekoztatás_eszköze

⁶ SIMONNÉ Romsics Erika: Számvitel alapjai, 9. előadás: A beszámoló, mint a tájékoztatás eszköze (elektronikus dokumentum), PDF fájl, 2012.11.22

Hozzáférés: ftp://foiskola1.pszfz.bgf.hu/Tanszerek/Szamvitel/romsics.erika/Publikus/Nappali_tagozat/Szamvitel_alapjai/Szamvitel_alapjai_9eloadas_A_beszamoló_mint_a_tajekoztatás_eszköze_9_dia

⁷ SZTANÓ Imre: A számvitel alapjai, Budapest: PERFEKT, 2013.
ISBN: 978-963-394821-7

A beszámolót kettős könyvvitellel kell alátámasztani.

Az egyszeres könyvvitelt vezetőknek csak abban az esetben van lehetőségük egyszerűsített beszámolót készíteni, ha azt a számviteli törvény, vagy valamely kormányrendelet jóváhagyja.⁸

A könyvelés, a beszámolóhoz hasonlóan, csak magyar nyelven történhet.

„A könyvvezetés az a tevékenység, amikor a gazdálkodó a tevékenysége során előforduló, a vagyoni, pénzügyi vagy jövedelmi helyzetére kiható eseményekről – a törvényben rögzített szabályok szerint – folyamatosan nyilvántartást vezet, és azt az üzleti év végével lezárja.”⁹

A könyvelőknek a könyvvezetés során végig szem előtt kell tartaniuk a következő számviteli alapelveket: világosság, teljesség, valódiság.

A világosság elvének alkalmazása biztosítja, hogy a könyvelés ellenőrizhető és könnyen áttekinthető legyen.

A teljesség elve úgy tud érvényesülni, hogy a könyvvezetés során minden megtörtént gazdasági esemény rögzítésre kerül.

A valódiság elvének teljesülését pedig úgy tudjuk biztosítani, ha minden megtörtént gazdasági eseményt a megfelelő, hiteles bizonylatokkal támasztjuk alá.

Üzleti évnak nevezi a számviteli törvény azt az időszakot, amelyre a beszámolót el kell készíteni.

Az üzleti év alapértelmezésben megegyezik a naptári évvel, azonban akadhatnak olyan vállalkozások, akiknek üzleti évük eltérhet a naptár évtől.

Eltérhetnek a naptári évtől a hitelintézetek, a pénzügyi vállalkozásnak vagy biztosításnak nem minősülő vállalkozások, a nemzetközi jellegű felsőoktatási intézmények, illetve azok a vállalkozások, amelyek a tevékenységük jellegénél fogva döntenek úgy, hogy eltérnek a naptári évtől. Erre tipikus példa a mezőgazdaság.¹⁰

⁸ SZTANÓ Imre: A számvitel alapjai, Budapest: PERFEKT, 2013.
ISBN: 978-963-394821-7

⁹ SZTANÓ Imre: A számvitel alapjai, Budapest: PERFEKT, 2013.
ISBN: 978-963-394821-7, p:88

¹⁰ SZTANÓ Imre: A számvitel alapjai, Budapest: PERFEKT, 2013.
ISBN: 978-963-394821-7

Az üzleti év időtartama rendszerint 12 hónap.

Ettől rövidebb időtartama akkor lehet az üzleti évnek, :

- ha előtársasági időszakról beszélünk, mivel az előtársaságnak is van beszámolási kötelezettsége,
- az előtársasági időszakot követő üzleti év esetén,
- ha a vállalkozó a naptári üzleti évről az eltérő naptári üzleti évet választja,
- ha a gazdálkodó az üzleti évről áttér az új üzleti évre.¹¹

Összefoglalva tehát az általános előírások a beszámolóval kapcsolatosan a következők:

- magyar nyelven kell elkészíteni,
- megbízható és valós összképet kell mutatnia,
- a kiegészítő mellékletben tartalmaznia kell a „kiegészítő” információkat,
- eltérhet az alapszabályoktól, amennyiben a könyvvizsgáló ilyen tartalmú nyilatkozatot tett, valamint ha a szabály alkalmazásával nem valósulna meg a valós és megbízható összkép feltétele.¹²

¹¹ SZTANÓ Imre: A számvitel alapjai, Budapest: PERFEKT, 2013.

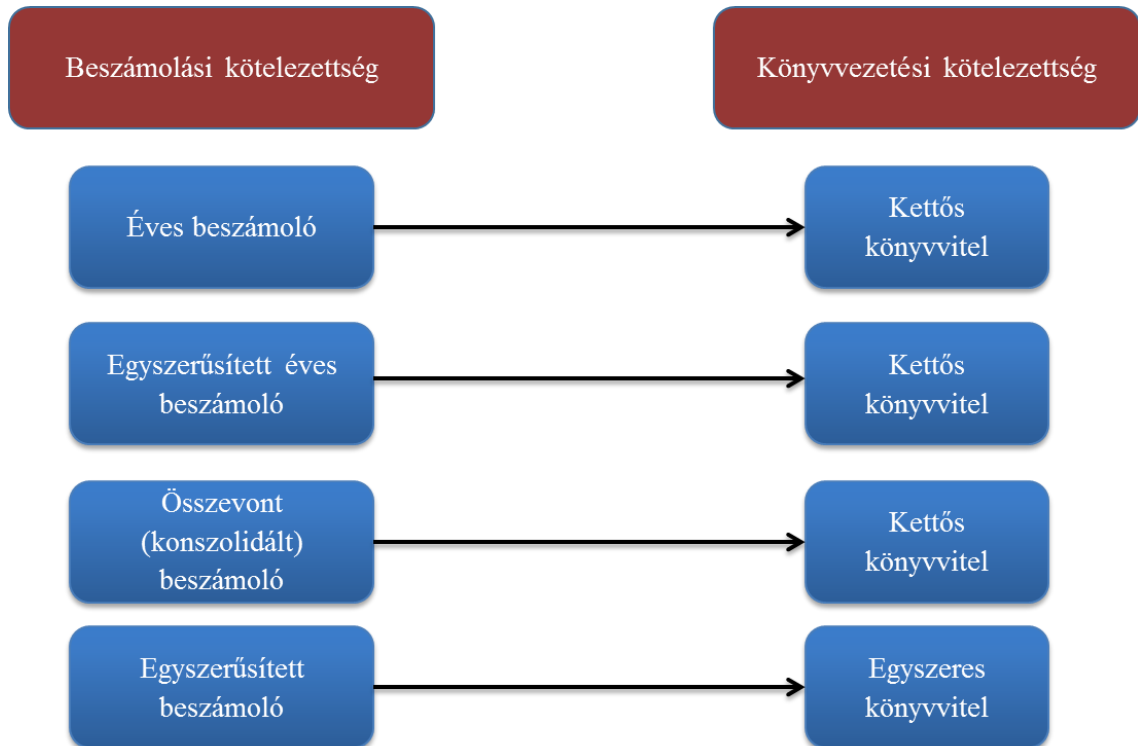
ISBN: 978-963-394821-7

¹² SIMONNÉ Romsics Erika: Számvitel alapjai, 9. előadás: A beszámoló, mint a tájékoztatás eszköze (elektronikus dokumentum), PDF fájl, 2012.11.22

Hozzáférés: [ftp://foiskola1.pszfz.bgf.hu/Tanszekek/Szamvitel/romsics.erika/Publikus/Nappali_tagozat/Szamvitel_alapjai/ Számvitel alapjai_9előadás_A beszámoló mint a tájékoztatás eszköze](ftp://foiskola1.pszfz.bgf.hu/Tanszekek/Szamvitel/romsics.erika/Publikus/Nappali_tagozat/Szamvitel_alapjai/Szamvitel_alapjai_9előadás_A_beszámoló_mint_a_tájékoztatas_eszköze)

A következő ábra a beszámoló és a könyvvezetés kapcsolatát mutatja be:

1. ábra: A beszámoló és a könyvvezetés kapcsolata

Forrás: SIMONNÉ Romsics Erika: Számvitel alapjai, 9. előadás: A beszámoló, mint a tájékoztatás eszköze (elektronikus dokumentum), PDF fájl, 2012.11.22

Hozzáférés:[ftp://foiskola1.pszfz.bgf.hu/Tanszekek/Szamvitel/romsics.erika/Publikus/Nappali tagozat/Számvitel alapjai/ Számvitel alapjai_9előadás_A beszámoló mint a tájékoztatás eszköze előadása alapján](ftp://foiskola1.pszfz.bgf.hu/Tanszekek/Szamvitel/romsics.erika/Publikus/Nappali_tagozat/Szamvitel_alapjai/Szamvitel_alapjai_9eloadas_A_beszamolo_mint_a_tajekoztatás_eszköze_eloadása_alapján)

A beszámoló fajtáját – szintjét – meghatározott feltételekkel ugyan, de lehet változtatni, illetve egyes esetekben nem mint lehetőség, hanem mint kötelezettség kerül elő a változtatás ténye.

A Számviteli törvény által előírt kivételeken kívül magasabb szintű beszámoló típusra saját elhatározásból bármely év január 1-jén áttérhet a vállalkozó.

Egyszerűsített éves beszámolót akkor kell magasabb szintű beszámolóra cserélni, ha meghaladja a törvényben előírt határértékeket két egymást követő évben a gazdálkodó. Ebben az esetben nem lehetőség az áttérés, hanem kötelezettség.

Az áttérések általános folyamata a következő:

- az áttérés utáni új beszámoló típushoz kapcsolódó döntések meghozatala, kérdéseinek megvitatása,
- december 31-ére (fordulónapra) vonatkozóan a régi beszámoló összes nyilvántartásával, könyvvezetésével, adózásával, illetve mindezek lezárásával kapcsolatos teendők elvégzése, továbbá a beszámoló elkészítése,
- január 1-én már az új beszámolónak megfelelő nyitás.¹³

Alacsonyabb szintű beszámolót akkor lehet készíteni, ha az éves beszámolót készítőnél egymást követő két évben fennállnak az egyszerűsített éves beszámoló választásához szükséges feltételek. Ilyenkor a vállalkozó saját elhatározásából áttérhet éves beszámolóról egyszerűsített éves beszámolóra.

¹³ SIMONNÉ Romsics Erika: Számvitel alapjai, 9. előadás: A beszámoló, mint a tájékoztatás eszköze (elektronikus dokumentum), PDF fájl, 2012.11.22
Hozzáférés: ftp://foiskola1.pszfz.bgf.hu/Tanszekek/Szamvitel/romsics.erika/Publikus/Nappali_tagozat/Szamvitel_alapjai/Szamvitel_alapjai_9előadás_A_beszámoló_mint_a_tájékoztató_eszköze

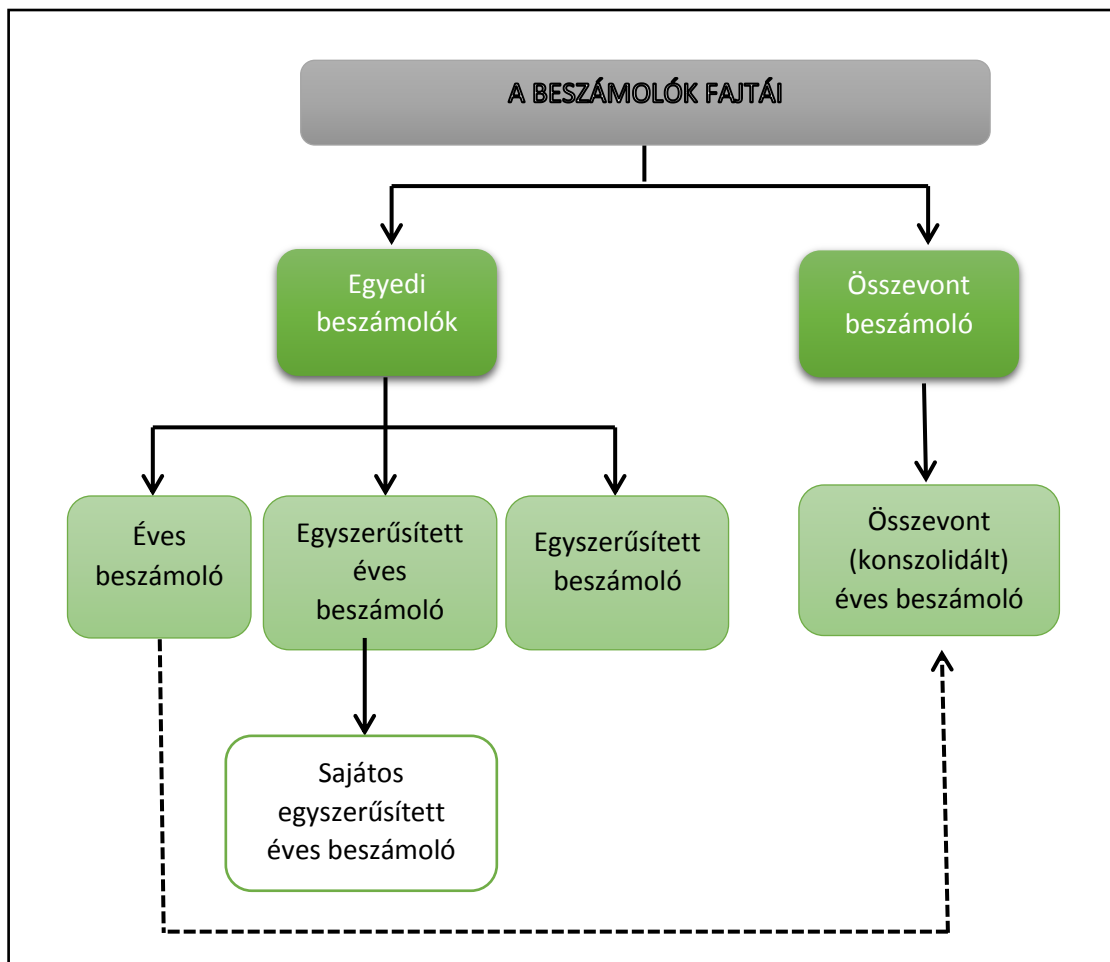
3.2 A beszámoló fajtái

A beszámoló formája három tényezőtől és azok határértékeitől függ:

- az éves nettó árbevétel nagyságától,
- a mérleg főösszegétől,
- a foglalkoztatottak létszámától.¹⁴

A feltételek által létrejött beszámoló fajtákat a következő ábra tartalmazza

2. ábra: A beszámolók fajtái 2012-ig

Forrás: SZTANÓ Imre: A számvitel alapjai, Budapest: PERFEKT, 2013.
ISBN: 978-963-394821-7

¹⁴ SZTANÓ Imre: A számvitel alapjai, Budapest: PERFEKT, 2013.
ISBN: 978-963-394821-7

- Éves beszámoló

Az éves beszámoló a legnagyobb terjedelmű és adattartalmú beszámoló.

Az éves beszámoló készítésekor figyelembe kell venni, hogy az megfeleljen a valós és megbízható összkép elvárásainak.

„Tartalmaznia kell minden eszközt, a saját tőkét, a céltartalékot és minden kötelezettséget (figyelembe véve az időbeli elhatárolások tételeit is), továbbá az időszak bevételeit és ráfordításait, az adózott és a mérleg szerinti eredményt, valamint azokat az adatokat, szöveges indoklásokat, amelyek a vállalkozó valós vagyoni, pénzügyi helyzetének, működése eredményének bemutatásához szükségesek.”¹⁵

Az éves beszámoló részei:

- mérleg,
- eredménykimutatás,
- kiegészítő melléklet.

Nem része a beszámolónak, de azok a vállalkozások, akik az éves beszámolót választották üzleti jelentést is kell készíteniük.

A mérleg és eredménykimutatás szerkezete éves beszámolónál:

- A. ... Mérlegfőcsoport / eredménykategória
- I. ... Mérlegcsoport / bevétel, ráfordítás csoport
- 1. ... Mérlegsor / eredménykimutatás sor
- a, ... Részletező mérleg sor / részletező eredménykimutatás sor¹⁶

¹⁵ SZTANÓ Imre: A számvitel alapjai, Budapest: PERFEKT, 2013.

ISBN: 978-963-394821-7 , p: 89

¹⁶ SIMONNÉ Romsics Erika: Számvitel alapjai, 9. előadás: A beszámoló, mint a tájékoztatás eszköze (elektronikus dokumentum), PDF fájl, 2012.11.22

Hozzáférés: [ftp://foiskola1.pszfz.bgf.hu/Tanszekek/Szamvitel/romsics.erika/Publikus/Nappali_tagozat/Szamvitel_alapjai/ Számvitel alapjai_9előadás_A beszámoló mint a tájékoztatás eszköze](ftp://foiskola1.pszfz.bgf.hu/Tanszekek/Szamvitel/romsics.erika/Publikus/Nappali_tagozat/Szamvitel_alapjai/Szamvitel_alapjai_9előadás_A_beszámoló_mint_a_tájékoztatás_eszköze)

- Egyszerűsített éves beszámoló

Az a kettős könyvvitelű gazdálkodó készíthet egyszerűsített éves beszámolót, akinél a mérleg fordulónapján a következő három mutatóból kettő nem haladja meg a felsorolt határértékeket, kettő egymást követő évben:

- a mérlegfőösszeg az 500 millió forintot,
- az éves nettó árbevétel az 1000 millió forintot,
- a tárgyévben átlagosan foglalkoztatottak száma az 50 főt.

A mutatók bármilyen módon kombinálhatóak. Nem feltétel az, hogy a két egymást követő évben ugyanaz a két mutató maradjon határérték alatt.

A jogalkotók azt szerették volna biztosítani ezzel a feltétellel, hogy két egymást követő évet vizsgáljanak a vállalkozók, hogy a fent említett mutatók esetleges hullámzásainak hatására ne kelljen adott esetben akár évente beszámoló típust, illetve a beszámolóhoz kapcsolódó könyvvezetési módot változtatni a gazdálkodónak.

Az egyszerűsített éves beszámoló részei:

- mérleg,
- eredménykimutatás,
- kiegészítő melléklet.

Ezt a típusú beszámolót választóknak üzleti jelentést nem kell készíteniük.

A mérleg és eredménykimutatás szerkezet az egyszerűsített éves beszámolónál:

- A. ... Mérlegfőcsoport / eredménykategória
- I. ... Mérlegcsoport / bevétel, ráfordítás csoport
- a, ... Részletező mérleg sor / részletező eredménykimutatás sor.¹⁷

¹⁷ SZTANÓ Imre: A számvitel alapjai, Budapest: PERFEKT, 2013.
ISBN: 978-963-394821-7

Megfigyelhetjük, hogy az egyszerűsített éves beszámoló nem tartalmaz arab számos mérlegsorokat.

Ez az egyik pont, amivel eltér az egyszerűsített éves beszámoló az éves beszámólótól. A másik az, hogy nem kötelező az értékvesztéseket visszaírni, illetve az üzletérték felvétele és a saját termelésű készletek értékelése egyszerűbb, mint az éves beszámoló esetén.

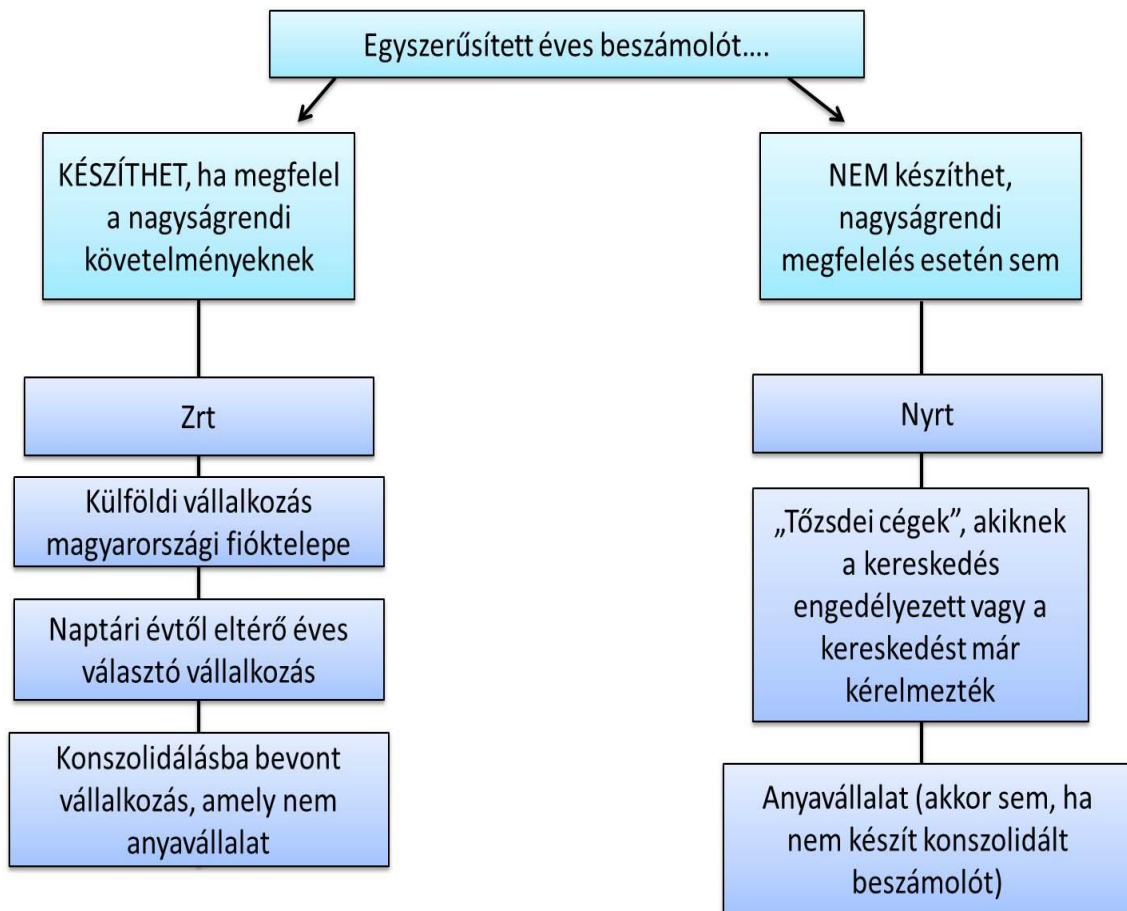
Egyszerűsítést jelent továbbá az is, hogy a kiegészítő melléklet jóval kevesebb adatot tartalmaz, mint az éves beszámolóé.

Az egyszerűsített éves beszámolóhoz nem kell cash flow kimutatást készíteni, ezeken kívül, ahogy fentebb már említettem, üzleti jelentést sem kell készíteni az egyszerűsített éves beszámólót választóknak.¹⁸

¹⁸ SIMONNÉ Romsics Erika: Számvitel alapjai, 9. előadás: A beszámoló, mint a tájékoztatás eszköze (elektronikus dokumentum), PDF fájl, 2012.11.22
Hozzáférés: [ftp://foiskola1.pszfz.bgf.hu/Tanszekek/Szamvitel/romsics.erika/Publikus/Nappali_tagozat/Szamvitel_alapjai/ Számvitel alapjai_9előadás_A beszámoló mint a tájékoztatás eszköze](ftp://foiskola1.pszfz.bgf.hu/Tanszekek/Szamvitel/romsics.erika/Publikus/Nappali_tagozat/Szamvitel_alapjai/Szamvitel_alapjai_9előadás_A_beszámoló_mint_a_tájékoztatas_eszköze)

A következő ábra azt mutatja be, hogy alapvetően kik választhatják és kik nem az egyszerűsített éves beszámolót:

3. ábra: Ki készíthet és ki nem egyszerűsített éves beszámolót

Forrás: SIMONNÉ Romsics Erika: Számvitel alapjai, 9. előadás: A beszámoló, mint a tájékoztatás eszköze (elektronikus dokumentum), PDF fájl, 2012.11.22

Hozzáférés:<ftp://foiskola1.pszfz.bgf.hu/Tanszerek/Szamvitel/romsics.erika/Publikus/Nappali>

tagozat/Számvitel alapjai/ Számvitel alapjai_9előadás_A beszámoló mint a tájékoztatás eszköze előadás alapján

A következő táblázat röviden összefoglalja az éves és az egyszerűsített éves beszámolókra vonatkozó főbb szabályokat:

1. táblázat: Az éves és az egyszerűsített éves beszámoló összehasonlítása

A beszámoló formája	A választásának feltétele	Ki köteles választani?	Ki választhatja?
Éves beszámoló	Kettős könyvvitel	Nyilvánosan működő részvénytársaság, anyavállalat, olyan vállalkozó, amelynek értékpapírjai tőzsdei kereskedelme engedélyezett, vagy az engedélyezést már kérelmezték	Bármely gazdasági társaság, ha kettős könyvvitelt vezet
Egyszerűsített éves beszámoló	Kettős könyvvitel, a nagyságot jelző három mutatóérték közül – két egymást követő évben – bármelyik kettő nem haladja meg a megadott határértéket		Az a gazdasági társaság, amely megfelel a feltételeknek

Forrás: SZTANÓ Imre: A számvitel alapjai, Budapest: PERFEKT, 2013.
ISBN: 978-963-394821-7 könyvének 91. oldalán lévő táblázata

- Az összevont (konszolidált) éves beszámoló

Összevont (konszolidált) éves beszámolót kell készítenie annak a kettős könyvvitelű vállalkozásnak, aki egy vagy több vállalkozóhoz kapcsolódó viszonyában anyavállalatnak minősül.

Anyavállalatnak minősül az a vállalkozó, aki egy másik vállalkozónál közvetlenül vagy közvetetten (leányvállalatán keresztül) meghatározó befolyást képes gyakorolni, mert a következő követelmények közül legalább egy teljesül rá nézve:¹⁹

- „tulajdoni hányada alapján egyedül rendelkezik a tulajdonosok (részvényesek) szavazatának 50 százalékot meghaladó többségével, vagy
- más tulajdonosokkal (részvényesekkel) kötött megállapodás alapján a szavazatok többségét egyedül birtokolja, vagy
- a társaság tulajdonosaként (részvényeseként) jogosult arra, hogy a vezető tisztségviselők és a felügyelőbizottság tagjai többségét megválassza, visszahívja, vagy
- a tulajdonosokkal (részvényesekkel) kötött szerződés (vagy a létesítő okirat rendelkezése) alapján – függetlenül a tulajdoni hányadtól, a szavazati aránytól, a megválasztási és visszahívási jogtól – döntő irányítást, ellenőrzést gyakorol.”²⁰

¹⁹ SIMONNÉ Romsics Erika: Számvitel alapjai, 9. előadás: A beszámoló, mint a tájékoztatás eszköze (elektronikus dokumentum), PDF fájl, 2012.11.22

Hozzáférés: ftp://foiskola1.pszfz.bgf.hu/Tanszekek/Szamvitel/romsics.erika/Publikus/Nappali_tagozat/Szamvitel_alapjai/Szamvitel_alapjai_9eloadas_A_beszamoló_mint_a_tajekoztatás_eszköze

²⁰ SZTANÓ Imre: A számvitel alapjai, Budapest: PERFEKT, 2013.

ISBN: 978-963-394821-7, p:90

A leányvállalati viszony kialakulását az anyavállalat állapítja meg és erről a leányvállalatot értesítenie kell.

Konzolidálásnak nevezi a számvitel azt a folyamatot, melynek során az anyavállalat kiszűri az összevont beszámolóban keletkezett halmozódásokat.

A halmozódások kiszűrése után az összevont (konzolidált) éves beszámoló úgy mutatja be az anyavállalat és a leányvállalat gazdálkodását, mintha egy vállalként végeznék tevékenységüket.

Az összevont (konzolidált) beszámoló részei:

- összevont (konzolidált) mérleg,
- összevont (konzolidált) eredménykimutatás
- összevont (konzolidált) kiegészítő melléklet.

Nem része az összevont (konzolidált) beszámolónak, de vele egy időben a vállalkozás köteles elkészíteni az összevont (konzolidált) üzleti jelentést is.

A számviteli törvényben megtalálhatóak azok a paragrafusok, bekezdések, amelyek felsorolják, hogy milyen esetekben nem kell egy vállalkozásnak összevont (konzolidált) beszámolót készítenie.²¹

²¹ SZTANÓ Imre: A számvitel alapjai, Budapest: PERFEKT, 2013.
ISBN: 978-963-394821-7

- Egyszerűsített beszámoló

Egyszerűsített beszámolót az a vállalkozó készíthet, aki egyszeres könyvvitelt alkalmaz.

Egyszeresen könyvvezetést csak az a gazdálkodó használhat, akinek ezt a törvény vagy valamely kormányrendelet lehetővé teszi.

Az egyszerűsített beszámoló részei:

- egyszerűsített mérleg,
- eredmény levezetés.

Vállalkozás ilyen fajta beszámolót semmilyen körülmény között nem készíthet.

Adott vállalkozó, aki egyszeres könyvvitelt használ saját elhatározásából bármelyik év január 1-jével áttérhet a kettős könyvvitelre, illetve ha arra a Számviteli törvény vagy valamely kormányrendelet kötelezi.²²

²² SIMONNÉ Romsics Erika: Számvitel alapjai, 9. előadás: A beszámoló, mint a tájékoztatás eszköze (elektronikus dokumentum), PDF fájl, 2012.11.22
Hozzáférés: ftp://foiskola1.pszfz.bgf.hu/Tanszekek/Szamvitel/romsics.erika/Publikus/Nappali_tagozat/Szamvitel_alapjai/Szamvitel_alapjai_9előadás_A_beszámoló_mint_a_tájékoztatas_eszköze

4. 2013. Új beszámoló típus: sajátos helyett mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló

4.1. Az új beszámoló típus megjelenésének okai

A számvitel szépsége abban rejlik, hogy az állandóságával együtt folyton változik. Így történt ez a 2013. 01. 01-jén is. Ekkor lépett hatályba a 398/2012. (XII. 20.) kormányrendelet a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolóról, ami a 2000 évi C. törvényt egészíti ki.

A kormányrendelet egy új, a sajátos beszámolót leváltó mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló rendelkezéseit írja le.²³

Ebben a fejezetben arra szeretnék kitérni, hogy melyek voltak a legfőbb okai annak, hogy a sajátos beszámolót leváltotta a mikrogazdálkodói beszámoló.

A sajátos egyszerűsített éves beszámolót választhatott az a társaság, aki nem volt könyvvizsgálatra kötelezett, aki a meghatározott értékhatárokat teljesítette, továbbá az uniós jog szerint nem volt meghatározott jogi formájú társaság, ami a korlátolt felelősségű társaságokat, illetve a részvénytársaságokat jelentette.

Ez az utolsó feltétel volt az az indok, ami a legjobban megakadályozta a beszámoló sikerességét és elterjedését széles körben. Ugyanis a magyar vállalkozási szerkezetben a kis- és mikrovállalkozások legkedveltebb vállalkozási formája a korlátolt felelősségű társaság volt.

Így a cégek többsége áttérhetett volna a sajátos beszámoló készítésére, mert nem értek el a meghatározott értékhatárok közül kettőt, de az Európai Unió irányelvek ezt nem tették lehetővé.

²³ NET JOGTÁR 398/2012. (XII. 20.) Korm. rendelet a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolóról (online dokumentum).

Letöltés időpontja: 2014.10.10.

Hozzáférés: http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200398.KOR

2012 tavaszán magyar indítványozás eredményeként 2012/6/EU számú módosítás lépett hatályba.

A módosítással azt kívánták elérni, hogy a sajátos beszámolóban megfogalmazott egyszerűsítések megmaradjanak, de szélesebb körben tudják ezt alkalmazni.

Ezt úgy tette lehetővé a módosított irányelv, hogy a sajátos beszámoló értékelési szabályit kibővítette. Így a vállalkozások szélesebb köre tudta igénybe venni az egyszerűsítést kínálta lehetőséget.

Az Európai Unió ezt a módosítást a tagállamok hatáskörébe utalta.

Minden tagállam maga dönthette el beépíti-e saját jogrendszerébe.

A 2013-as évben jogrendünk részévé vált a módosítás.²⁴

A mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolóról szóló 398/2012-es kormányrendelet 13. Záró rendelkezések fejezetének utolsó paragrafusa ki is mondja, hogy a rendelet megfelel a 2012/6/Eu irányelvének.

Szintén ez a fejezet mondja ki azt is, hogy ilyen típusú beszámolót elsőként a 2013-ban kezdődő üzleti évre vonatkozóan lehetett választani.²⁵

²⁴ TÓTH Mihály: A mikrogazdálkodói beszámoló (online dokumentum)

Letöltés időpontja: 2014.10.24. Megjelent: 2013.01.16.

Hozzáférés: <http://ado.hu/szaklap/szamviteli-tanacsado/2013-01/a-mikrogazdalkodoi-beszamolo>

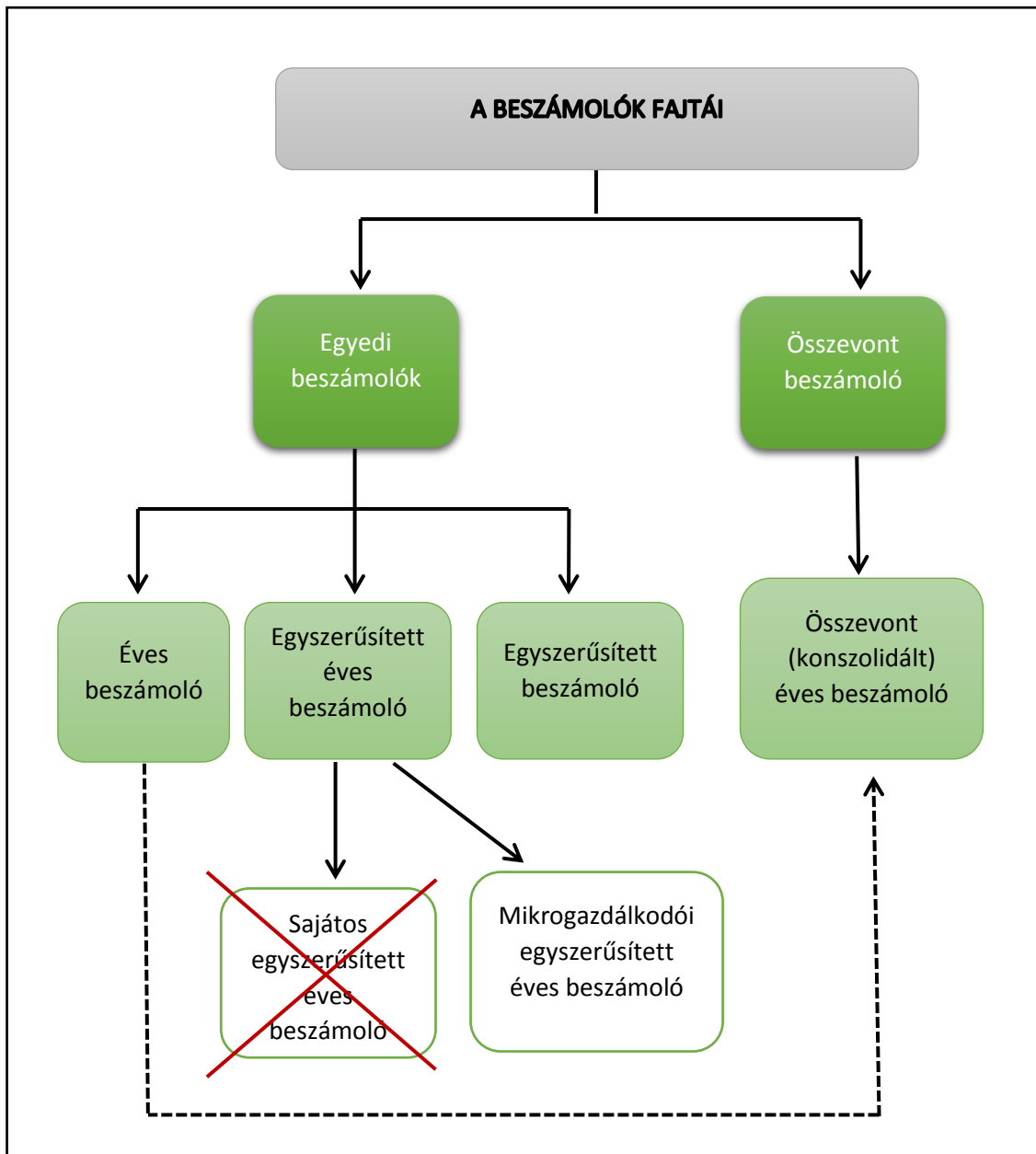
²⁵ NET JOGTÁR 398/2012. (XII. 20.) Korm. rendelet a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolóról (online dokumentum).

Letöltés időpontja: 2014.10.10.

Hozzáférés: http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200398.KOR

Mindezek alapján a 3.2 Beszámolók fajtái fejezetben bemutatott ábra a következők szerint módosul:

4. ábra: A beszámolók fajtái 2013-tól

Forrás: Saját szerkesztés SZTANÓ Imre: A számvitel alapjai, Budapest: PERFEKT, 2013. könyvének ábrája alapján

ISBN: 978-963-394821-7

5. A mikrogazdálkodói beszámolóról általánosságban

5.1 A mikrogazdálkodói beszámoló alanyi köre

Mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolót 2013. január 1-jétől az választhat:

- a, aki könyvvizsgálatra nem kötelezett,
- b, akinek *„két egymást követő üzleti évben a mérlegforduló napján a következő [...] három mutatóérték közül bármelyik kettő nem haladja meg az alábbi határértéket:*
 - *a mérlegfőösszeg a 100 millió forintot,*
 - *az éves nettó árbevétel a 200 millió forintot,*
 - *az üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak létszáma a 10 főt.*”²⁶

Mivel elsőként ezt a beszámoló formát 2013-ra vonatkozóan lehetett alkalmazni, így a vállalkozásoknak a 2011-es és 2012-es éveiket kellett megvizsgálni.

A számszerűsített határértékeken túl az is feltétel, hogy a vállalkozó milyen gazdasági formában végzi tevékenységét. Alapvetően azt tartalmazza a rendelet, hogy a beszámolót a számviteli törvény szerinti vállalkozó választhatja.

Ennek értelmében a gazdasági társaságok, egyéni cégek tartoznak ebbe a körbe, de nem választhatják a civil szervezetek vagy ügyvédi irodák.

Mivel a választásnak az is fontos kritériuma, hogy adott vállalkozás ne legyen könyvvizsgálatra kötelezett, így nem csak a könyvvizsgálatra vonatkozó értékhatárt elérők veszítik el a választás lehetőségét, hanem azok is, akik minden esetben kötelezettek könyvvizsgálatra értékhatári feltétel nélkül is.²⁷

²⁶ TÓTH Mihály: A mikrogazdálkodói beszámoló (online dokumentum)

Letöltés időpontja: 2014.10.24. Megjelent: 2013.01.16.

Hozzáférés: <http://ado.hu/szaklap/szamviteli-tanacsado/2013-01/a-mikrogazdalkodoi-beszamolo>

²⁷ TÓTH Mihály: A mikrogazdálkodói beszámoló (online dokumentum)

Letöltés időpontja: 2014.10.24. Megjelent: 2013.01.16.

Hozzáférés: <http://ado.hu/szaklap/szamviteli-tanacsado/2013-01/a-mikrogazdalkodoi-beszamolo>

Így semmilyen esetben sem készíthetnek mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolót:

- a, a takarékszövetkezetek,
- b, konszolidált vállalkozások,
- c, külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepei,
- d, azok a kettős könyvvitelt vezető vállalkozások, amelyeknek a könyvvizsgálatát valamilyen jogszabály előírja,
- e, akiknek eltérő az üzleti évük a naptári évtől.

Azonban akik nem forintban, hanem egyéb más devizában vezetik könyveiket és devizában készítik beszámolójukat azok nincsenek kizárva a választás lehetősége alól.

Továbbá azok sem maradnak ki, akik jogelőd nélkül alapítottak vállalkozást.

Itt felmerülhet az a probléma, hogy nincs adott esetben kettő, de néhol egy megelőző év sem. Így a beszámolóra való áttérés jogosultság vizsgálatához szükséges adatok egésze vagy része nem áll a vállalkozás rendelkezésére. Ebben az esetben a tárgyévi várható adatok éves szintre arányosított adatait kell szem előtt tartani.

Összegezve tehát a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolót az választhatja, aki a számviteli törvény szerint vállalkozónak minősül, könyvvizsgálatra nem kötelezett, a meghatározott értékhatárok alatt marad és aki nem alkalmaz a naptári évtől eltérő üzleti évet.²⁸

²⁸ TÓTH Mihály: A mikrogazdálkodói beszámoló (online dokumentum)

Letöltés időpontja: 2014.10.24. Megjelent: 2013.01.16.

Hozzáférés: <http://ado.hu/szaklap/szamviteli-tanacsado/2013-01/a-mikrogazdalkodoi-beszamolo>

5.2 A mikrogazdálkodói beszámoló részei

A mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló a rendelet által meghatározott mérlegből és eredménykimutatásból áll. A kormányrendelet értelmében a mikrogazdálkodónak kiegészítő mellékletet és üzleti jelentést nem kell készítenie.

A beszámoló formát választóknak a mérlegséma és az eredménykimutatás sémájának elkészítése nem okoz sok fejtörést, hisz a jogszabály egyértelműen kimondja, hogy csak a rendelet mellékelt sémáinak felhasználására van lehetőség, attól semmilyen formában eltérni nem lehet.²⁹

Alapvetően ugyan a mikrogazdálkodói mérleg és eredménykimutatás is csak nagybetűs és római számos sorokból áll, csak úgy, mint az egyszerűsített éves beszámoló hasonló dokumentumai, de pont ebben rejlik a sajátossága, hogy mint már fent említettem eltérés nem lehetséges a rendeletben meghatározottaktól.

A beszámolót választó tehát vagy egy az egyben átvesz minden szabályt, vagy marad az egyszerűsített beszámoló „normál” változatánál.

A jogalkotók azonban ezzel szerették volna biztosítani, hogy a vállalkozás beszámolója teljesítse a számvitel egyik legfontosabb alapkövetelményét, azt, hogy a mikrogazdálkodói beszámoló is a vállalkozásról valós és megbízható összképet mutasson.

A beszámolót és a könyvvezetést tehát úgy kell elkészíteni, hogy a számviteli törvény szabályit módosítjuk a rendeletbe foglalt változtatásokkal.

Fontos azonban azt is megemlíteni, amennyiben a kormányrendelet nem említ eltérést adott tételre vonatkozóan, akkor a számviteli törvény előírásait kell figyelembe venni.³⁰

²⁹ NET JOGTÁR 398/2012. (XII. 20.) Korm. rendelet a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolóról (online dokumentum).

Letöltés időpontja: 2014.10.10.

Hozzáférés: http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200398.KOR

³⁰ TÓTH Mihály: A mikrogazdálkodói beszámoló (online dokumentum)

Letöltés időpontja: 2014.10.24. Megjelent: 2013.01.16.

Hozzáférés: <http://ado.hu/szaklap/szamviteli-tanacsado/2013-01/a-mikrogazdalkodoi-beszamolo>

Ha valaki maga elé veszi a mikrogazdálkodói beszámoló kormányrendelet mellékletében bemutatott mérleget, észreveheti, hogy a megszokott három oszlop helyett csak kettő oszlopot tartalmaz a séma. Ez a kettő pedig az előző év és a tárgy év. A mérlegből tehát hiányzik az úgynevezett középső, előző év(ek) módosításai oszlop.

Az oszlop hiánya azzal magyarázandó, hogy *„a mikrogazdálkodókra vonatkozó szabályok szerint a tárgyévben feltárt, korábbi évek hibáit minden esetben a tárgyévi könyvelés keretei között kell helyesbíteni, így jelentős hiba javítása és ebből adódóan háromoszlopos beszámoló készítése a mikrogazdálkodók körében nem lehetséges.”*³¹

A mikrogazdálkodói beszámoló adatai – csakúgy, mint más típusú beszámoló adatai – ezer forintban kerülnek megadásra.

A jogszabály engedélyezi továbbá azt is, hogy a mikrogazdálkodó a beszámolóját devizában mutassa ki. A kikötés ebben az esetben csupán az, hogy a Magyar Nemzeti Bank hivatalos devizaegységét kell alkalmaznia.³²

A mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolónak nem része a kiegészítő melléklet, ezért annak mérlegén sokkal bővebb információkat találhatunk, mint egy „normál” egyszerűsített beszámoló esetén.

³¹ SZENTPÉTERI Anna: A mikrogazdálkodó vállalkozók beszámolásának egyszerűsítési lehetőségei (online dokumentum) Letöltés időpontja: 2014. 10. 02. Megjelent Adóvilág, 2013. augusztus, XVII. évfolyam 09. szám 3. oldal

Hozzáférés: http://nav.gov.hu/data/cms295144/cikk2013_09_2013.08.14.pdf

³² SZENTPÉTERI Anna: A mikrogazdálkodó vállalkozók beszámolásának egyszerűsítési lehetőségei (online dokumentum) Letöltés időpontja: 2014. 10. 02. Megjelent Adóvilág, 2013. augusztus, XVII. évfolyam 09. szám Hozzáférés: http://nav.gov.hu/data/cms295144/cikk2013_09_2013.08.14.pdf

A mikrogazdálkodói mérlegen fel kell tüntetni:

- a, a mérleg elkészítésének időpontját,
- b, ha a vállalkozásnak vannak kapcsolt partnerei, akkor ezekkel a felekkel lebonyolított ügyletekre vonatkozó tudnivalókat, amennyiben ezek ismertetéséről a számviteli törvény más rendelkezést nem ad,
- c, ha az egyösszegben leírt kis értékű tárgyi eszköz értéke kisebb, mint 100 ezer forint, illetve ebben az esetben a leírás pontos összegét,
- d, ha a gazdálkodó év közben értékbeni nyilvántartást vezet készleteiről.

Amennyiben a mikrogazdálkodó közkereseti társaságként, betéti társaságként vagy egyéni céggént működik, akkor a terven felüli értékcsökkenést, az értékvesztést, és ha képez a céltartalék értékét is fel kell tüntetni.

Mindezen adatok feltüntetése mellett a mikrogazdálkodónak semmilyen további dokumentációkészítési kötelezettsége nincs.

Ez alatt értem azt, hogy a mikrogazdálkodói beszámolót választónak sem a számviteli politikát sem az ahhoz kapcsolódó egyéb más szabályzatokat nem kell elkészítenie.

A rendelet összességében a mérlegen feltüntetett adatokkal már helyesnek ítéli meg a gazdasági események elszámolását, minden más egyéb kiegészítés nélkül.³³

³³ TÓTH Mihály: A mikrogazdálkodói beszámoló (online dokumentum)
Letöltés időpontja: 2014.10.24. Megjelent: 2013.01.16.
Hozzáférés: <http://ado.hu/szaklap/szavmiteli-tanacsado/2013-01/a-mikrogazdalkodoi-beszamolo>

5.3 A mikrogazdálkodói beszámolóra való áttérés szabályai

Azok a vállalkozók, akik megfelelnek a mikrogazdálkodói beszámoló feltétel rendszerének bármelyik üzleti év első napjával áttérhetnek a beszámoló alkalmazására.

Ezt először a 2013-as évben teheték meg a gazdálkodók, a 2012-es évre ilyen típusú beszámolót utólag már nem lehetett készíteni.

Az áttérés semmiféle bejelentési kötelezettséggel nem jár, de a mikrogazdálkodóknak érvényteleníteni kell számviteli politikájukat.

Minden olyan gazdálkodó, aki először tér át a mikrogazdálkodói beszámoló típusra a kormányrendeletben meghatározott nyitás utáni rendező tételeket kell elvégeznie.

Azok a gazdálkodók azonban, akik a 2012-es évre sajátos egyszerűsített éves beszámolót választottak és 2013-ban a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolóra kívántak áttérni, nekik nem kellett elvégezni ezeket a nyitás utáni rendező tételeket, hiszen ezen feltételek már a sajátos beszámolóra való áttéréskor is fennálltak, vagyis ők ezeket már korábban elvégezték, így a 2013-ban a mikrogazdálkodói beszámolóra való váltáskor semmilyen teendőjük nem volt.

Azokban azok a vállalkozások, akik a 2012-es évre vonatkozóan sajátos egyszerűsített éves beszámolót választottak, nem voltak kötelesek 2013-ban a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolót választani.³⁴

³⁴ SZENTPÉTERI Anna: A mikrogazdálkodó vállalkozók beszámolásának egyszerűsítési lehetőségei (online dokumentum) Letöltés időpontja: 2014. 10. 02. Megjelent Adóvilág, 2013. augusztus, XVII. évfolyam 09. szám Hozzáférés: http://nav.gov.hu/data/cms295144/cikk2013_09_2013.08.14.pdf

A következő felsorolás tartalmazza tehát az első éves mikrogazdálkodók teendőit:

- a, *„az alapítás – átszervezés és a kísérleti fejlesztés aktivált értékének könyv szerinti értékét egyéb ráfordításként elszámolva ki kell vezetnie, és a kapcsolódó lekötött tartalékot fel kell oldania, ”³⁵*
- b, a gazdálkodónak fel kell oldani minden olyan időbeli elhatárolását, amelyet a mikrogazdálkodói beszámolóról szóló rendelet nem említ,
- c, azok, akik közkereseti társaságként, betéti társaságként, illetve egyéni cégként váltanak erre a beszámoló típusra, nekik fel kell oldani minden olyan céltartalékukat, amelyet a jövőben várható kötelezettségek terhére képeztek, abban az esetben, ha ezeket a vállalkozó nem kívánja tovább alkalmazni,
- d, meg kell szüntetni azokat a céltartalékokat is, amelyeket a gazdálkodó a jövőbeni költségekre és az árfolyamveszteségekre képzett,
- e, ki kell vezetni az értékhelyesbítéseket, valamint az értékhelyesbítéshez kapcsolódó értékelési tartalékokat is,
- f, minden olyan különbözetet ki kell vezetni, amelyek a valós értéken történő értékeléssel összefüggésben vannak,
- g, amennyiben a vállalkozásnak van részesedése, akkor az ahhoz *„kapcsolódó üzleti vagy cégérték, illetve negatív üzleti vagy cégérték könyv szerinti értékét ki kell vezetni, azzal a részesedés könyv szerinti értékét kell módosítania, ”³⁶*
- h, végezetül a gazdálkodónak ki kell vezetni az előző pontban említett üzleti vagy cégérték értékét, mint egyéb ráfordítást, a negatív üzleti vagy cégérték értékét, pedig, mint egyéb bevételt.

³⁵ TÓTH Mihály: A mikrogazdálkodói beszámoló (online dokumentum)

Letöltés időpontja: 2014.10.24. Megjelent: 2013.01.16.

Hozzáférés: <http://ado.hu/szaklap/szamviteli-tanacsado/2013-01/a-mikrogazdalkodoi-beszamolo>

³⁶ TÓTH Mihály: A mikrogazdálkodói beszámoló (online dokumentum)

Letöltés időpontja: 2014.10.24. Megjelent: 2013.01.16.

Hozzáférés: <http://ado.hu/szaklap/szamviteli-tanacsado/2013-01/a-mikrogazdalkodoi-beszamolo>

Amennyiben a mikrogazdálkodónak az áttérés napján vannak állományában immateriális javak, illetve tárgyi eszközök, azok terv szerinti értékcsökkenésének kulcsát, módját nem kell megváltoztatni, azokat továbbra is az aktiváláskor meghatározottak alapján kell kezelni.

Azonban az áttérést követően beszerzett immateriális javak, tárgyi eszközök terv szerinti értékcsökkenését már a mikrogazdálkodói beszámolóra vonatkozó kormányrendelet szabályai alapján kell elvégezni.

A vállalkozásban lévő immateriális javak, tárgyi eszközök terven felüli értékcsökkenését, a befektetett pénzügyi eszközök, készletek, követelések és az értékpapírok értékvesztésének értékét csak az áttérést követő üzleti év végével kell kivezetni, illetve a mikrogazdálkodói szabályozás szerint átértékelni.

Fontosnak tartom megjegyezni azt, hogy aki áttér a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló használatára visszatérni éves beszámolóra vagy „normál” egyszerűsített éves beszámolóra kétféleképpen „tud”.

Az egyik mód a választást követő három mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolóval lezárt év után.

Van egy másik „módja” is a visszatérésnek. A módja szót azért raktam idézőjelek közé, mert átvitt értelemben vett módról van szó.

Ugyanis, ha valaki két egymást követő évben nem tudja teljesíteni a beszámoló készítéséhez szükséges feltételeket, akkor vissza kell térnie vagy az éves, vagy az egyszerűsített éves beszámoló készítéséhez. Így ebben az esetben is legalább két évig kell mikrogazdálkodói beszámolót készítenie adott vállalkozásnak.

Ezért is kell jól mérlegelni a vállalkozónak, hogy érdemes-e ezt a fajta beszámoló típust választania.³⁷

³⁷ TÓTH Mihály: A mikrogazdálkodói beszámoló (online dokumentum)

Letöltés időpontja: 2014.10.24. Megjelent: 2013.01.16.

Hozzáférés: <http://ado.hu/szaklap/szamviteli-tanacsado/2013-01/a-mikrogazdalkodoi-beszamolo>

5.4 A mikrogazdálkodó könyvvezetési kötelezettsége

A mikrogazdálkodói beszámolót készítőknél az alap könyvvezetési kötelezettsége az, hogy kettős könyvvitelűek legyenek, hisz e nélkül nem is választhatták volna a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolót sem.

A rendelet értelmében a könyvvezetést magyar nyelven, főkönyvi nyilvántartásokkal és az azokat alátámasztó analitikus nyilvántartásokkal kell elvégezni.

Kutatásom során már megfigyeltem, hogy a kormányrendelet számos egyszerűsítést és könnyítést tartalmaz. Így van ez a számlarenddel is.

A mikrogazdálkodónak felmentést ad a rendelet a számlarend készítése alól.

Hiszen a jogszabály 3. számú melléklete pontról-pontra tartalmazza, hogyan kell kinéznie a mikrogazdálkodó számlarendjének. A kormányrendelet kimondja továbbá azt is, hogy ettől eltérni semmilyen esetben és módon nem lehet. Ez a kikötés azonban nem csak a fejezetek bontására igaz, hanem az egyes tételek neveire is.

Ugyanakkor nem számít szabálysértésnek, ha a gazdálkodó a számlarendet tovább bontja a vállalkozás tevékenységének, illetve azon igényeinek megfelelően, hogy milyen adatokra kíváncsi vállalkozásával kapcsolatban.

Ezen kívül az sem elhanyagolandó szempont, hogy bizonyos adóbevallásokhoz szükséges is a részletesebb információ.³⁸

Az adóbevallások kapcsán nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt a tényt, hogy bár a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló jogalkotójának az volt az elsődleges célja, hogy a vállaltok adminisztrációs terhet csökkentse, azonban mégis felmerülhet az emberben a kérdés: valóban egyszerűbb lett?

Hiszen, ha belegondolunk az adóbevallások nem tesznek különbséget a között, hogy valaki milyen beszámoló típust használ.³⁹

³⁸ SZENTPÉTERI Anna: A mikrogazdálkodó vállalkozók beszámolásának egyszerűsítési lehetőségei (online dokumentum) Letöltés időpontja: 2014. 10. 02. Megjelent Adóvilág, 2013. augusztus, XVII. évfolyam 09. szám Hozzáférés: http://nav.gov.hu/data/cms295144/cikk2013_09_2013.08.14.pdf

³⁹ KISS Árpád, Stion Zsuzsa: Mikrogazdálkodói számvitel helyett adószámvitelt! (online dokumentum)

Letöltés dátuma: 2014. 10. 27.

Hozzáférés: <http://ado.hu/rovatok/szamvitel/mikrogazdalkodoi-szamvitel-helyett-adoszamvitelt>

Vegyük példának az áfa bevallást.

Minden áfa hatálya alá tartozó vállalkozásnak ugyanazt a xx65-ös bevallást kell kitöltenie a beszámoló típusától függetlenül.

2. táblázat: Tárgyi eszközökhöz kapcsolódó sorok az Áfa bevallásban

Sorszám	Sor megnevezése
10	Saját vállalkozáson belül végzett beruházás után fizetendő adó
43	Tárgyi eszköz értékesítés (apport nélkül)
44	Apportértékesítés
74	Saját vállalkozáson belül végzett beruházás után levonható adó
77	Tárgyi eszköz beszerzése után levonható adó
78	Apport beszerzés után levonható adó
79	Saját vállalkozásban megvalósuló, még nem aktivált beruházás

Forrás: KISS Árpád, Stion Zsuzsa: Mikrogazdálkodói számvitel helyett adószámvitelt! (online dokumentum) táblázata

Letöltés dátuma: 2014. 10. 27.

Hozzáférés: <http://ado.hu/rovatok/szamvitel/mikrogazdalkodoi-szamvitel-helyett-adoszamvitelt>

Tehát lényegében ahhoz, hogy adóbevallása hibátlan legyen ugyanolyan nyilvántartásra van szüksége a mikrogazdálkodói beszámolót választónak, mint az éves beszámolót készítőnek. Most akkor megkérdezném még egyszer, hogy valóban csökkentek az adminisztrációs terhek?

Vagy nézzünk csak meg egy társasági adóbevallást.

A Számviteli törvény bár kimondja, hogy aki egyszerűsített éves beszámolót választ, annak nem kötelező mérlegsoronként bemutatnia a tárgyi eszköz értékeinek változását úgy, mint bruttó érték, értékcsökkenés, mégis a társasági adóról szóló bevallás igényt tart ezekre az adatokra.⁴⁰

⁴⁰ KISS Árpád, Stion Zsuzsa: Mikrogazdálkodói számvitel helyett adószámvitelt! (online dokumentum)

Letöltés dátuma: 2014. 10. 27.

Hozzáférés: <http://ado.hu/rovatok/szamvitel/mikrogazdalkodoi-szamvitel-helyett-adoszamvitelt>

A gondolatmenetet Kiss Árpád és Stion Zsuzsa szavaival zárom:

„Az adminisztráció egyszerűsítése mindaddig nem lesz realitás, amíg a számviteli kutatás nem dolgozza fel az adójogszabályokban előírt párhuzamos, belső ellentmondásokkal terhelt nyilvántartási előírásokat. A számviteli köztudatban senki nem vitatja: Magyarországon a vállalkozások többségének számviteli tevékenysége az adószámvitelre korlátozódik. Ugyanakkor a részrendszer elméleti feldolgozása teljesen hiányzik. A gyakorlat így elméleti alapok, támogatás nélkül kénytelen a problémákat kezelni, döntéseket hozni. Rendszerelméletben nézve az sem kétséges, hogy az adószámvitel, illetve a mikrogazdálkodói számvitel közül az előbbi a valódi rendszer.”⁴¹

⁴¹ KISS Árpád, Stion Zsuzsa: Mikrogazdálkodói számvitel helyett adószámvitelt! (online dokumentum)
Letöltés dátuma: 2014. 10. 27.
Hozzáférés: <http://ado.hu/rovatok/szamvitel/mikrogazdalkodoi-szamvitel-helyett-adoszamvitelt>

5.5 Eltérő fogalmak, mérlegtételek, értékelési szabályok

Mint azt már korábban kifejtettem, a mikrogazdálkodónak az egyszerűsített éves mikrogazdálkodói beszámoló elkészítése során lényegében a mikrogazdálkodói beszámolóról szóló kormányrendelet módosításaival kell figyelembe venni a számviteli törvény rendelkezéseit.

Eltérés adódhat csupán egy-egy fogalom meghatározásából, akár egy mérlegtétel, akár egy eredménykimutatás – tétel értelmezéséből.

Elsőként vegyük sorra az eltérő fogalmakat:

- Ellenőrzés: A kormányrendelet értelmében a mikrogazdálkodó jelentős összegű hibát nem állapíthat meg. Ez a tény maga után vonja azt, hogy a mikrogazdálkodó három helyett csak két oszlopos mérleget készíthet. Továbbá ez azt is jelenti, hogy minden feltárt hiba nem jelentős összegűnek minősül, valamint, hogy minden hibát a feltárás évében kell elszámolni.
- Felújítás: Abban az esetben, ha egy eszköz egyedi bekerülési értéke nem éri el a 100 ezer forintot, az eszközön végzett felújítási tevékenységet karbantartásként a tárgyévi költségek között kell kimutatni.
- Behajthatatlan követelés: Külön bizonyítási eljárás nélkül behajthatatlan követelésnek minősíthető minden olyan követelés, amely 180 napja lejárt és a 100 ezer forint bekerülési értéket nem haladja meg.
- Exportértékesítés árbevétele: Igénybe vett szolgáltatások értékeként kell kimutatni a *„magyar határállomás és a külföldi rendeltetési hely közötti útszakaszra jutó szállítás és rakodási – raktározási költséget.”*⁴²
Az exportértékesítés árbevételét pedig ezzel az összeggel csökkentve kell a könyvekben kimutatni.⁴³

⁴² TÓTH Mihály: A mikrogazdálkodói beszámoló (online dokumentum)

Letöltés időpontja: 2014.10.24. Megjelent: 2013.01.16.

Hozzáférés: <http://ado.hu/szaklap/szamviteli-tanacsado/2013-01/a-mikrogazdalkodoi-beszamolo>

⁴³ TÓTH Mihály: A mikrogazdálkodói beszámoló (online dokumentum)

Letöltés időpontja: 2014.10.24. Megjelent: 2013.01.16.

Hozzáférés: <http://ado.hu/szaklap/szamviteli-tanacsado/2013-01/a-mikrogazdalkodoi-beszamolo>

- Eladási árban lévő kamat: A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok esetén nem kell az árban lévő kamatot kapott kamatként kiemelni, hanem az az összeg az ügylet nyereségét vagy veszteségét gyarapítja.
- Kapcsolt vállalkozások: Nem kell külön kimutatni a mikrogazdálkodói beszámolóban a kapcsolt, illetve az egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozásokkal folytatott ügyleteket.
Azonban érdemes megjegyezni, hogy mivel konszolidálásban bevont vállalkozás nem választhatja az egyszerűsített éves beszámolót, így ez az eltérés nem sok vállalkozást érint.

A következő részben az eltérő mérlegtételeket szeretném bemutatni.

Az éves beszámoló mérlegsoraival összevetve az egyszerűsített éves mikrogazdálkodói beszámoló mérlegsorait megfigyelhetjük, hogy egyes mérlegsorok teljesen eltűntek, másokat pedig módosítással kell a mérlegben feltüntetni.

Lássuk, mik ezek a tételek:

- Alapítás – átszervezés, kísérleti fejlesztés: Az alapítás – átszervezés, kísérleti fejlesztés aktivált értéke a mikrogazdálkodói beszámoló mérlegében nem kerülhet kimutatásra. Ezeket a tételeket tárgyévi költségként kell elszámolni.
- Üzleti vagy cégérték: Nem mutatható ki üzleti vagy cégérték, valamint negatív üzleti vagy cégérték.
- Értékhelyesbítés, értékelési tartalék: A mikrogazdálkodó az eszközeinél nem alkalmazhatja a piaci értékre történő felfelé értékelés módszerét, valamint a valós értéken történő értékelést sem.
Ez azt jelenti, hogy a mérleg eszköz oldalán nem találkozhatunk értékhelyesbítés sorral, míg a forrás oldalon értékelési tartalék sorral.⁴⁴

⁴⁴ TÓTH Mihály: A mikrogazdálkodói beszámoló (online dokumentum)

Letöltés időpontja: 2014.10.24. Megjelent: 2013.01.16.

Hozzáférés: <http://ado.hu/szaklap/szamviteli-tanacsado/2013-01/a-mikrogazdalkodoi-beszamolo>

- Céltartalék: A mikrogazdálkodó nem képezhet céltartalékot a jövőbeni költségeire, illetve egyéb céltartalék képzése sem áll módjában.
Azonban a várható kötelezettségekre adott esetben kell céltartalékot képeznie a gazdálkodónak.
- Időbeli elhatárolás: Azok a gazdálkodók, akik a mikrogazdálkodói beszámolót választják, ők csak és kizárólag a kormányrendeletben meghatározottakat minősíthetik időbeli elhatárolásnak. A számviteli törvényben foglalt egyéb más időbeli elhatárolásokat nem alkalmazhatják.

Időbeli elhatárolásnak minősülnek a következő tételek:

- Aktív időbeli elhatárolás:
 - **kamatbevételek**: Azok a mérleg fordulónapja után időszerű járó kamatbevételek tartoznak ide, amelyek a már mérleggel lezárt üzleti évre vonatkoznak, illetve amelyek kamatfizetési periódusa az egy évet túllépi.
Ez a feltétel azt is maga után vonja, hogy az egy évet meg nem haladó, valamint pont egy éves kamatperiódusú bevétel esetén nem szabad elhatárolást csinálni, hanem adott üzleti évben ezeket a tételeket el kell számolni.
 - **költségek, ráfordítások**: Aktív időbeli elhatárolásként kell elszámolni azokat a költségeket, ráfordításokat, „*amelyek a mérleg fordulónapját követő két vagy kettőnél több üzleti évet terhelnek, de a mérleggel lezárt időszakban – illetve az ezt megelőző időszakokban – kerültek költségként, ráfordításként elszámolásra*”.⁴⁵

⁴⁵ TÓTH Mihály: A mikrogazdálkodói beszámoló (online dokumentum)

Letöltés időpontja: 2014.10.24. Megjelent: 2013.01.16.

Hozzáférés: <http://ado.hu/szaklap/szmviteli-tanacsado/2013-01/a-mikrogazdalkodoi-beszamoló>

- **átvállalt kötelezettségek:** Halasztott ráfordításként kell elszámolni minden olyan átvállalt kötelezettséget, melynek értéke meghaladja az 1 millió forintot, pénzügyileg vagy más egyéb módon nem rendezték. Az az átvállalt kötelezettség, mely 1 millió forint alatt marad a tárgyévi rendkívüli ráfordítások között kerülhet kimutatásra.
 - **más bevétel, ráfordítás:** Az előzőekben felsoroltakon kívül minden más egyéb bevétel, ráfordítás adott üzleti évben kerülhet elszámolásra.
- Passzív időbeli elhatárolás:
- **kamatráfordítások:** Azok a mérleg fordulónapja után időszerű fizetendő kamatráfordítások tartoznak ide, amelyek a már mérleggel lezárt üzleti évre vonatkoznak, illetve amelyek kamatfizetési periódusa az egy évet túllépi.
Ez a feltétel azt is maga után vonja, hogy az egy évet meg nem haladó, valamint pont egy éves kamatperiódusú fizetendő kamat esetén nem szabad elhatárolás csinálni, hanem adott üzleti évben ezeket a tételeket el kell számolni.
 - **bevételek:** Passzív időbeli elhatárolásként kell elszámolni azokat a bevételeket, „*amelyek a mérleg fordulónapját követő két vagy kettőnél több üzleti évet illetnek, de a mérleggel lezárt időszakban – illetve az ezt megelőző időszakokban – kerültek bevételként elszámolásra*”.⁴⁶

⁴⁶ TÓTH Mihály: A mikrogazdálkodói beszámoló (online dokumentum)

Letöltés időpontja: 2014.10.24. Megjelent: 2013.01.16.

Hozzáférés: <http://ado.hu/szaklap/szamviteli-tanacsado/2013-01/a-mikrogazdalkodoi-beszamolo>

- **halasztott bevétel:** Halasztott bevételként kell elszámolni minden olyan fejlesztési célú támogatást, átvállalt, elengedett, eszközökhöz kapcsolódó kötelezettséget, továbbá a térítés nélkül átvett eszközt, hagyatékként, ajándékként átvett eszközt, melynek értéke meghaladja az 1 millió forintot.

Az a tétel, amely 1 millió forint alatt marad, a tárgyévi rendkívüli bevételek között kerülhet kimutatásra.

- **más ráfordítás, bevétel:** Az előzőekben felsoroltakon kívül minden más egyéb bevétel, ráfordítás adott üzleti évben kerülhet elszámolásra.

47

⁴⁷ TÓTH Mihály: A mikrogazdálkodói beszámoló (online dokumentum)

Letöltés időpontja: 2014.10.24. Megjelent: 2013.01.16.

Hozzáférés: <http://ado.hu/szaklap/szamviteli-tanacsado/2013-01/a-mikrogazdalkodoi-beszamolo>

A következő részben a bekerülési érték megállapításához kapcsolódó eltéréseket szeretném bemutatni.

A számviteli törvény kimondja, amennyiben a vállalkozó a beszerzéstől az üzembe helyezésig, illetve a raktárba szállítás időpontjáig nem kapja kézhez a számlát, akkor az eszköz értékét megállapíthatja például a piaci viszonyok, a hatályos jogszabályok, valamint a szerződés alapján is.

Ebben az esetben a megállapított érték és a későbbi, számlán lévő összeg jelentős eltérése esetén a vállalkozónak lehetősége van a bekerülési értéket módosítani.

Azonban a mikrogazdálkodónak ezt a különbséget nem jelentősnek kell minősítenie minden esetben, így nála ez egyéb ráfordításként, illetve egyéb bevételként kerül kimutatásra.

Alapvetően, ha egy eszköz vagy szolgáltatás ellenértéke valutában van kiegyenlítve, a forint összeget a számviteli törvény szerinti napi választott árfolyam segítségével vagy a fizetett valuta könyv szerinti árfolyamának értékével kell megállapítani.

A mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolót választó csak a könyv szerinti árfolyam értékét használhatja. Így a mikrogazdálkodónál árfolyam - különbség nem keletkezik.

A mikrogazdálkodó kamatozó értékpapírokhoz tartozó könyvvitelét a kormányrendelet jelentősen leegyszerűsítette, hiszen amíg a „normál” beszámolót készítő vállalkozásoknak a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok tekintetében a vételárban lévő kamatot külön kell kimutatniuk, addig a mikrogazdálkodói beszámolót készítőknél nem kell szétválasztaniuk a vételárat és az abban lévő kamatot.

A saját termelésű készleteket a mikrogazdálkodó a még várhatóan felmerülő költségek és a kalkulált haszon különbségével megállapított eladási áron veheti állományba.⁴⁸

⁴⁸ TÓTH Mihály: A mikrogazdálkodói beszámoló (online dokumentum)

Letöltés időpontja: 2014.10.24. Megjelent: 2013.01.16.

Hozzáférés: <http://ado.hu/szaklap/szamviteli-tanacsado/2013-01/a-mikrogazdalkodoi-beszamolo>

A következő táblázat a mikrogazdálkodó által megállapítható bekerülési érték elemeit tartalmazza, illetve hasonlítsa össze az éves (egyszerűsített éves) beszámolót készítőjével.

3. táblázat: A tárgyi eszközök bekerülési értékébe tartozó tételek

Sorszám	Megnevezés	Éves (egyszerűsített éves) beszámolót készítőnél	Mikro- gazdálkodónál
1.	+ Vételár	X	X
2.	+ Felár	X	X
3.	- Engedmény	X	X
4.	+ Szállítási, rakodási költség	X	X
5.	+ Szerelési, üzembehelyezési költség	X	X
6.	+ Beszerzéshez kapcsolódó közvetítői költségek, bizományi díj	X	X
7.	+ Rendeltetészerű használathoz, biztonságos üzemeltetéshez szükséges tartozékok értéke	X	X
8.	+ Aktiválásig vásárolt tartalék alkatrészek értéke	X	X
9	+ Vám, vámkezelési díj és egyéb vámterhek	X	X
10.	+ Tárgyi eszközt terhelő illetékek (kivetett és ki nem vetett)	X	X
11.	+ Előzetesen felszámított, de le nem vonható általános forgalmi adó	X	X
12.	+ Jogszabályon alapuló hatósági díjak, egyéb hatósági díjak	X	X
13.	+ Saját vállalkozásban végzett tevékenység esetén a közvetlen költség aktivált értéke, kivéve a 13/a pont szerinti tétel	X	X
13/a	+ A beruházás kapcsán az új technológia elsajátítás (a betanítás) közvetlen költségei	X	
14.	+ A beuházás kapcsán az új technológia (a betanítás) díja számlázás esetén	X	
15.	+ A beruházás tervezési, előkészítési, lebonyolítási díja	X	
16.	+ Hitel, kölcsön felvételénél a felvétel előtt fizetett bankgarancia díja	X	
17.	+ Hitel, kölcsön igénybevétele miatt fizetett jutalék	X	
18.	+ Hitel, kölcsön igénybevétele miatt fizetett kezelési költség	X	
19.	+ Hitel, kölcsön igénybevétele miatt fizetett folyósítási, rendelkezésre tartási jutalék	X	
20.	Hitel, kölcsön szerződés közjegyzői hitelesítési díja	X	
21.	+ Üzembehelyezésig a beszerzéshez kapcsolódó biztosítási díj	X	
22.	+ Az üzembehelyezésig felvett hitel, kölcsön miatt felmerült fizetett, fizetendő kamat	X	
23.	- Üzembehelyezésig a beruházási előleg után kapott kamat (maximum az üzembehelyezésig felvett hitel miatt felmerült kamat összege)	X	
24.	+/- Beruházást finanszírozó, devizában felvett hitel, kölcsön aktiválásáig felmerült realizált árfolyamkülönbsége	X	
25.	+/- Beruházáshoz tartozó, devizában felmerülő egyéb (például szállítói) kötelezettség aktiválásig felmerült realizált árfolyamkülönbsége	X	
26.	+/- Beruházást finanszírozó, devizában felvett hitel, kölcsön aktiválásáig felmerült év végi nem realizált árfolyamkülönbsége	X	
27.	+/- Beruházáshoz tartozó, devizában felmerülő egyéb (például szállítói) kötelezettség aktiválásig felmerült év végi árfolyamkülönbsége	X	
28.	- Próbaüzemelés során értékesített termékek, teljesített szolgáltatások előállításának költsége	X	X

Forrás: TOMCSÁNYI Erzsébet: Számviteli változások Mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló 2014. – rövidített kiemelések (online dokumentum)

Letöltés időpontja: 2014.10.13.

Hozzáférés: <http://www.tomsanyierzsebet.hu/kiadvany.html>

A tárgyi eszközök és az immateriális javak kapcsán a kormányrendelet nemcsak a bekerülési érték elemeit módosítja a számviteli törvényhez képest, hanem a bekerülési érték alapján számítandó terv szerinti és a terven felüli értékcsökkenést is meghatározza.

Nézzük először a terv szerinti értékcsökkenésben történt változásokat:

- Az immateriális jószág és a tárgyi eszköz terv szerinti értékcsökkenését arányosítani kell azokra a napokra, amelyekben az eszköz vagy jószág a vállalkozás állományában volt.

Ez az időszak a könyvekbe való bekerülés időpontjától a kivezetés időpontjáig, vagy a forgóeszközök közé történő átvezetés időpontjáig tart.

- A terv szerinti értékcsökkenés meghatározásakor a mikrogazdálkodó maradványértékkel nem számolhat.

Az eszköz vagy a jószág teljes bekerülési (bruttó) értéke leírandó, kivéve azok az esetek, amikor a számviteli törvény nem engedélyezi a terv szerinti értékcsökkenés elszámolását.

- Az egyszerűsített éves mikrogazdálkodói beszámolót készítő vagy a lineáris, vagy az egyösszegű leírás módszerét alkalmazhatja.

Ettől eltérő módszert úgy, mint a például a teljesítményarányos, változó összegű, degresszív, progresszív vagy nettóérték-alapú nem alkalmazhat.

- A kormányrendelet értelmében az immateriális javak, illetve az immateriális javakhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok esetében hasznos élettartamnak 3 évet kell tekinteni.

Kivételt képeznek azok az esetek, amikor a hasznos élettartamról valamilyen szerződés vagy más bizonyító erejű dokumentum másképp rendelkezik. Természetesen ilyenkor a dokumentumban megállapított hasznos élettartamot kell alapul venni.⁴⁹

⁴⁹ TÓTH Mihály: A mikrogazdálkodói beszámoló (online dokumentum)

Letöltés időpontja: 2014.10.24. Megjelent: 2013.01.16.

Hozzáférés: <http://ado.hu/szaklap/szamviteli-tanacsado/2013-01/a-mikrogazdalkodoi-beszamolo>

- A mikrogazdálkodó esetében is igaz az, hogy az úgynevezett kis értékű tárgyi eszközöket egy összegben kell elszámolni.

Kis értékű tárgyi eszköznek akkor minősül egy eszköz, ha értéke 100 ezer forint alatt marad.

Azonban a mikrogazdálkodói beszámolót választónak lehetősége van ezen az értékhatáron változtatni. Ezt akkor célszerű neki megtennie, ha eszközeinek átlagos értéke például 70-80 ezer forint körül mozog.

A megváltozott értékhatár a beszámoló mérlegén kerül feltüntetésre.

A terven felüli értékcsökkenésen a könyv szerinti érték és a mérlegkészítés kori piaci érték közti különbség elszámolását értjük.

A következő pontok a terven felel értékcsökkenésben történt változásokat mutatják be.

Terven felüli értékcsökkenés számolható az immateriális jószágoknál és a tárgyi eszközöknél, ha:

- a piaci érték a könyv szerinti értéknél az év végi értékeléskor tartósan és legalább 30 százalékkal kevesebb
- a piaci érték legalább 30 százalékkal a könyv szerinti érték alá csökken valamilyen káresemény következtében⁵⁰

„Az értékkülönbözlet a számviteli törvény előírásai szerint akkor minősül tartósnak, ha az múltbeli tények vagy jövőbeni várakozások alapján legalább egy évig fennáll, illetve – fennállásának időtartamától függetlenül – akkor is, ha az az értékeléskor rendelkezésre álló információk alapján véglegesnek tekinthető.”⁵¹

⁵⁰ TÓTH Mihály: A mikrogazdálkodói beszámoló (online dokumentum)

Letöltés időpontja: 2014.10.24. Megjelent: 2013.01.16.

Hozzáférés: <http://ado.hu/szaklap/szmviteli-tanacsado/2013-01/a-mikrogazdalkodoi-beszamolo>

⁵¹ TÓTH Mihály: A mikrogazdálkodói beszámoló (online dokumentum)

Letöltés időpontja: 2014.10.24. Megjelent: 2013.01.16.

Hozzáférés: <http://ado.hu/szaklap/szmviteli-tanacsado/2013-01/a-mikrogazdalkodoi-beszamolo>

Ha a terven felüli értékcsökkenés oka az első gondolatjel alatt megfogalmazottak alapján részben vagy egyáltalán nem áll fenn, akkor az eddig elszámolt terven felüli értékcsökkenést vissza kell írni.

Amennyiben a mérlegkészítés kori piaci értéke kevesebb, mint 30 százalékkal haladja meg a könyv szerinti értéket, abban az esetben a terven felüli értékcsökkenés visszairását nem kell elszámolni.

A kormányrendelet a számviteli törvényhez képest az értékvesztésre is tartalmaz néhány eltérő szabályt.

Lássuk most ezeket:

- Értékvesztést kell elszámolni a befektetett pénzügyi eszközök, a készletek és az értékpapírok után, ha a piaci érték a könyv szerinti értéknél az üzleti év év végi értékelésekor tartósan és legalább 30 százalékkal kevesebb.
Az, hogy mi minősül tartósnak, már a terven felüli értékcsökkenés leírásánál megállapítottam.
- Itt is érvényes az a szabály, csakúgy, mint a terven felüli értékcsökkenésnél, hogy az értékvesztést vissza kell írni, ha az értékvesztés elszámolásának oka egyáltalán nem, vagy csak részben áll fenn.
- A készletek és az értékpapírok értékvesztésére vonatkozó szabályok tulajdonképpen megegyeznek a terven felüli értékcsökkenéshez kapcsolódó szabályokkal.
- A követelések értékvesztésének vizsgálatakor azokat kell elszámolni, amelyek bekerülési értéke meghaladja a 100 ezer forintot. Továbbá a mérlegfordulónapján még fennálló, illetve mérleg készítésekor pénzügyileg nem rendezett követelések után lehet értékvesztést elszámolni az üzleti év év végi értékeléskor.⁵²

⁵² TÓTH Mihály: A mikrogazdálkodói beszámoló (online dokumentum)

Letöltés időpontja: 2014.10.24. Megjelent: 2013.01.16.

Hozzáférés: <http://ado.hu/szaklap/szamviteli-tanacsado/2013-01/a-mikrogazdalkodoi-beszamolo>

A kormányrendelet tartalmazza az elszámolás arányait.

Értékvesztés számolható el a követelésre, ha az:

- több mint 180 napja lejárt, a bekerülési érték 30 százalékának összegében
- több mint 270 napja lejárt, a bekerülési érték 50 százalékának összegében
- több mint 365 napja lejárt, a bekerülési érték 100 százalékának összegében.

Azokat a követeléseket, amelyek értéke nem éri el a 100 ezer forintot, illetve amelyeket a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendeztek, továbbá 180 napja lejártak a mikrogazdálkodókra vonatkozó behajthatatlan követeléshez kapcsolódó szabályokat lehet alkalmazni.

A fent említett követeléseket az egyéb ráfordítások között hitelezési veszteségként kell elszámolni.

A következő fejezetek az eltérő értékelési szabályokat tartalmazzák.

A mikrogazdálkodó nem élhet a számviteli törvényben meghatározott értékhelyesbítéssel. Ebből az is következik, hogy a mikrogazdálkodói beszámolót választó nem mutathatja ki az értékhelyesbítés értékelési tartalékát sem.

Ezen túl a mikrogazdálkodó nem használhatja a valós értéken történő értékelés szabályait és emiatt a valós értékelés értékelési tartalékát sem.

Az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozóan a számviteli törvény szerinti valutapénztárban lévő valutamennyiségét, a devizaszámlán lévő devizát, a külföldi pénzürtékre szóló követelést, az értékpapírt, a befektetett pénzügyi eszközöket, valamint a kötelezettség forint értékét a vállalkozóknak át kell értékelni. Azonban a mikrogazdálkodónál ez a típusú átértékelés nincs engedélyezve, így ezeket az összegeket a könyv szerinti árfolyamon kell neki kimutatnia.

A mikrogazdálkodó a törvényben engedélyezett árfolyamok közül nem választhat. Neki a valutapénztárban lévő valutamennyiségét, a devizaszámlán lévő devizát, a külföldi pénzürtékre szóló követelést, az értékpapírt, a befektetett pénzügyi eszközöket, valamint a kötelezettségek forint értékét minden esetben a Magyar Nemzeti Bank által hivatalosan közölt árfolyamon kell megállapítania.⁵³

⁵³ TÓTH Mihály: A mikrogazdálkodói beszámoló (online dokumentum)

Letöltés időpontja: 2014.10.24. Megjelent: 2013.01.16.

Hozzáférés: <http://ado.hu/szaklap/szmviteli-tanacsado/2013-01/a-mikrogazdalkodoi-beszamol>

Amennyiben egy gazdasági esemény ellenértéke a forinttól eltérő devizában kerül megállapításra, abban az esetben az általános forgalmi adó adóalapját az általános forgalmi adóról szóló törvény erre vonatkozó egyszerűsítési rendelkezéseit más beszámoló típust választókkal ellentétben kötelezően kell alkalmaznia.

A mikrogazdálkodónak minden esetben az ügylet teljesítéskori árfolyamát kell alkalmaznia.

A külföldi pénzürtékre szóló eszközök és kötelezettségek csökkentését a mikrogazdálkodó az egyedi értékelés, vagy, ha az nem alkalmazható az átlagárfolyam módszerével teheti meg. Ez azért jelent eltérést a többi gazdálkodó értékelési módszerétől, mert ennek értelmében a mikrogazdálkodó nem alkalmazhatja például a FIFO – módszer szerinti árfolyamszámítást.

Ezek alapján a valutapénztárban lévő valutamennyiségét, a devizaszámlán lévő devizát, a külföldi pénzürtékre szóló követelést, az értékpapírt, a befektetett pénzügyi eszközöket, valamint a kötelezettség könyv szerinti értékét elsődlegesen egyedi értékeléssel, vagy adott esetben átlagárfolyam lehet csökkenteni.

A mikrogazdálkodói beszámolóról szóló kormányrendelet mélyebbre ható vizsgálata után megállapíthatjuk, hogy a rendelet azt feltételezi, hogy a gazdálkodó a készleteiről év közben nem vezet nyilvántartást.

Ha ez valóban így van, akkor a mikrogazdálkodónak leltározási kötelezettsége van. Vásárolt készletek esetén az utolsó beszerzési ár a mérvadó a készletérték megállapításához, míg saját termelésű készlet esetén a még várhatóan felmerült költségek és a várható haszonnal csökkentett eladási ár szorzatával kell számolni.

Amennyiben a gazdálkodó készleteiről az év folyamán folyamatos értékbeli nyilvántartást vezet, akkor készlet -nyilvántartási szabályzatot kell készítenie.

Ebben az esetben a mikrogazdálkodóra is a számviteli törvény erre vonatkozó szabályai érvényesek. A nyilvántartás vezetésének döntését a beszámoló mérlegén fel kell tüntetni.⁵⁴

⁵⁴ TÓTH Mihály: A mikrogazdálkodói beszámoló (online dokumentum)

Letöltés időpontja: 2014.10.24. Megjelent: 2013.01.16.

Hozzáférés: <http://ado.hu/szaklap/szmviteli-tanacsado/2013-01/a-mikrogazdalkodoi-beszamol>

6. A mikrogazdálkodói beszámoló előnyei, hátrányai

6.1 Előnyök

- A mikrogazdálkodónak nincs szabályzatkészítési, tartási, módosítási kötelezettsége.

Azoknak a vállalkozásoknak, akik a nagyságrendi feltételeknek megfelelnek, talán ez lehet a legcsábítóbb szempont, hogy mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolót készítsenek.

Ugyanis a mikrogazdálkodói beszámolóról szóló kormányrendelet értelmében ezeknek a gazdálkodóknak nem kell számviteli politikát készíteniük. Ez a tény maga után vonzza azt is, hogy nem kell a számviteli politika részét képező szabályzatokat sem elkészíteniük, így például mentesülnek a vállalkozók a pénzkezelési szabályzat elkészítése alól.

Ezzel a cégek sok adminisztrációtól megszabadulnak. Ugyanakkor az sem elhanyagolandó szempont, hogy ha nincs szabályzat nincs hibázási, mulasztási lehetőség sem, ebből pedig az következik, hogy az adóhatóság is nehezebben talál fogást adott vállalkozáson, így az esetleges bírság is elmaradhat.

- Melyik évben számolhatjuk el a számlákat?

Alapvetően a kormányrendelet nem tesz különbséget mikrogazdálkodó és a „normál” gazdálkodó között.

A mikrogazdálkodó esetében is a teljesítés évében kell lekönyvelni a számlákat, két eset kivételével:

- amennyiben adott számla kettő évet érint, akkor azt teljes egészében a kiállítás évében kell lekönyvelni, és a számla egyes évek közti megbontása nem engedélyezett
- amennyiben a számla kettőnél több évet érint, a könyvelés során évenkénti elhatárolást kell alkalmazni.⁵⁵

⁵⁵ GAZDAGNÉ Novák Mária: Ha jól választunk, nincs vita a NAV-val.
Letöltés időpontja: 2014.11.17. , Megjelent: 2014.01.10
Hozzáférés: http://www.piacprofit.hu/kkv_cegblog/ha-jol-valasztunk-nincs-vita-a-nav-val/

- Az eredmény terhére a vevői kintlévőségeket kötelezően le kell írni.

A mikrogazdálkodói beszámolóról szóló rendelet értelmében a ki nem fizetett vevői követelések összegeit kötelezően le kell írni.

Ez a leírás pedig rontja a vállalkozás mérleg szerinti eredményét.

Az elszámolás mértékeit már az előző fejezetekben kifejtettem.

Azonban azt is fontosnak tartom megjegyezni, hogy ez a leírás a mérleg összképét fogja rontani. Ugyanis társasági adóalap – csökkentő tételként csak a 365 napnál régebbi követelések 20 százalékát lehet elszámolni.

Így könnyen előfordulhat az az eset, hogy amíg a mérleg szerinti eredménye a vállalkozásnak negatív lesz, addig a társasági adóalap pozitív számot mutat.

Ezzel a szabállyal azoknak érdemes kalkulálni, akik támogatás vagy hitel felvételére készülnek, hogy a leírással együtt is pozitív tudjon maradni a mérleg szerinti eredményük.

- Beruházás vagy felújítás kérdésének egyszerűsödése.

A mikrogazdálkodóról szóló kormányrendeletből adódva korábban már megállapítottam, hogy a rendelet a lehető legegyszerűbben fogalmazza meg, hogy mi számít felújításnak, valamint hogy mely esetekben kell beruházásnak minősíteni a gazdasági eseményt.

Ebből következik a következő előny, hogy a gazdálkodóknak sokkal kevesebb fejtörést okoz az a döntés, hogy adott eseményt esetlegesen aktiválnia – ráaktiválnia – kell, vagy kiadásként egyből elszámolhatja.

Ez azért is előnynek számít, mert egy „normál” beszámolót készítő vállalkozással szemben a mikrogazdálkodó jóval több dolgot számolhat el azonnali kiadásként, így az adózási előtti eredménye és a mérleg szerinti eredménye kisebb lesz, mintha egy általános beszámolót készítő esetében, hisz öneki ezeket a tételeket aktiválnia kell és hosszú évek során, értékcsökkenés formájában kerülnek be költségei közé.⁵⁶

⁵⁶ GAZDAGNÉ Novák Mária: Ha jól választunk, nincs vita a NAV-val.
Letöltés időpontja: 2014.11.17. , Megjelent: 2014.01.10
Hozzáférés: http://www.piacprofit.hu/kkv_cegblog/ha-jol-valasztunk-nincs-vita-a-nav-val/

- Az eredmény terhére a behajthatatlan követeléseket kötelezően le kell írni.

A behajthatatlan követeléseket, amennyiben a követelés értéke kisebb, mint 100 ezer forint és a 180 napot meghaladja, abban az esetben ezeket a követeléseket az eredmény terhére el kell számolni a gazdálkodónak minden bizonyítás nélkül.

Itt is elmondhatjuk, hogy ez a leírás csökkenti a társasági adóalapot.

Ez azért is számít előnynek, hisz így elkerülheti a vállalkozás a peres ügyeket és az azokkal járó költségeket, hogy bebizonyítsa, követelése jogos.

- A vásárolt készletek egyszerűbb értékelése.

A mikrogazdálkodói beszámolóról szóló kormányrendelet értelmében a gazdálkodónak nem kell az átlagárral bajlódnia, sem azzal, hogy az év végi készlete mennyiségét visszakeresse az utolsó beszerzési számlákról.

A készlet értékelésekor az utolsó beszerzési számla értéke lesz a mérvadó. Ez azt jelenti, hogy a leltározással megállapított készlet mennyiségét ezzel az egységárral beszorozva állapítják meg az év végi készlet értéket.⁵⁷

- A terven felüli értékcsökkenés és visszairás egyszerűsítése.

A mikrogazdálkodói beszámolóra vonatkozó kormányrendelet 30 százalékos szabálya a terven felüli értékcsökkenés és annak visszairására, egyszerűsítést jelent a gazdálkodók számára.

Ugyanis egy ekkora volumenű értékcsökkenés megállapításához nincs szükség pontos becslési módszerre. Az értékcsökkenés megállapítható pusztán „ránézésre” is.

Ezzel jelentősen leegyszerűsödik a terven felüli értékcsökkenés és annak visszairásának megállapítása és végrehajtása.⁵⁸

⁵⁷ GAZDAGNÉ Novák Mária: Ha jól választunk, nincs vita a NAV-val.

Letöltés időpontja: 2014.11.17. , Megjelent: 2014.01.10

Hozzáférés: http://www.piacprofit.hu/kkv_cegblog/ha-jol-valasztunk-nincs-vita-a-nav-val/

⁵⁸ TÓTH Mihály: A mikrogazdálkodói beszámoló (online dokumentum)

Letöltés időpontja: 2014.10.24. Megjelent: 2013.01.16.

Hozzáférés: <http://ado.hu/szaklap/szamviteli-tanacsado/2013-01/a-mikrogazdalkodoi-beszamolo>

6.2 Hátrányok

Az előző fejezetben leírtam, hogy a milyen pozitív érveket látok az egyszerűsített éves mikrogazdálkodói beszámoló választása mellett.

Azonban azt is megjegyezném, hogy volt néhány tétel, amely a beszámoló előnyét és hátrányát is jelenti egyben.

Nézzük csak például az első pöttyel jelzett állítást a csökkenő adminisztrációs terhekről. Korábbi elmélkedésem során már azt hiszem bebizonyítottam, hogy ez így nem teljesen igaz. Emlékezzünk csak vissza mit írtam az áfa bevallás soraival kapcsolatban.

Vagy gondoljunk ismételten egy támogatásra vagy egy hitelfelvételre. A mikrogazdálkodó ilyen kevés adatszolgáltatás mellett, hogyan igényelhetné meg akármelyiket is?

A második pötty arról, hogy melyik évben számolhatjuk el a számlákat egyszerűsítést jelent, de ha adott bevétel csak két évet érint, nem számítanak eredményalakító tényezőknek. A könyvelések során azonban ritkán fordul elő, hogy egy gazdasági esemény kettőnél több évet érintsen.

Az hatodik pötty arról, hogy az utolsó beszerzés alapján állapítsuk meg a készletértékünket szép elgondolás, de tegyük fel, ha például valamilyen akció keretein belül vásároltunk, vagy ellenkezőleg, épp egy nagyobb áremelés után szereztük be készletünket. Ezekben az esetekben készleteink értéke korántsem a valóságot tükrözik.

Pedig mi a számvitel egyik talán legfontosabb alapelve? Az, hogy a könyvelés mindig megbízható és valós összképet mutasson. Akkor ez hogyan felel meg ennek a kritériumnak?

Ez azoknál a vállalkozásoknál érdekes főleg, amelyek nagymennyiségű készlettel rendelkeznek, és így nagy hatással vannak a vállalat életére.

Az előzőekben felsoroltakon túl azt is hátránynak tartom, hogy saját elhatározásából legkorábban három mikrogazdálkodói beszámolóval lezárt év után térhet át a gazdálkodó.⁵⁹

⁵⁹ GAZDAGNÉ Novák Mária: Ha jól választunk, nincs vita a NAV-val.
Letöltés időpontja: 2014.11.17. , Megjelent: 2014.01.10
Hozzáférés: http://www.piacprofit.hu/kkv_cegblog/ha-jol-valasztunk-nincs-vita-a-nav-val/

A mikrogazdálkodói beszámolóról szóló kormányrendelet értelmében a mikrogazdálkodó devizás tételeinek elszámolásakor kizárólag a Magyar Nemzeti Bank árfolyamait használhatja.

Bár elmondhatjuk, hogy a magyarországi vállalatok többsége a Magyar Nemzeti Bank árfolyamait használja devizás tételeinek elszámolásakor, mégis előnytelennek tartom, hogy a rendelet ilyen megkötést tartalmaz, hisz lehetnek olyan vállalatok, akik saját bankjuk árfolyamát szeretnék alkalmazni.⁶⁰

Mivel a terv szerinti értékcsökkenésnek igen kötött a szabályozása, ezért ez számos gazdálkodás számára hátrányt jelenthet. Célszerű tehát ezt is számításba venni, mielőtt valamely vállalkozás áttérne a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló használatára.⁶¹

Összefoglalva megállapíthatjuk, hogy sok szempontot kell figyelembe venni a vállalkozásoknak, mielőtt döntést hoznának.

A mikrogazdálkodói beszámolóról szóló kormányrendeletet, – ha szabad így fogalmaznom – trükkösnek tartom, mert láthattuk, hogy számos egyszerűsítésnek, – ami előnynek tűnhet elsőre ránézésre – megvan a maga hátránya is, ha az ember jobban átgondolja.

A fentiek alapján azt tanácsolnám minden vállalkozásnak, akik gondolkodnak azon, hogy áttérjenek-e a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló használatára, hogy fontolják meg alaposan, több szempontból is a kérdést, vizsgálják meg, hogy előnyös-e számukra például a csökkentett adattartalommal való dolgozás, vagy például készletei mennyire befolyásolják vállalkozásuk életét.

⁶⁰ GAZDAGNÉ Novák Mária: Ha jól választunk, nincs vita a NAV-val.

Letöltés időpontja: 2014.11.17. , Megjelent: 2014.01.10

Hozzáférés: http://www.piacprofit.hu/kkv_cegblog/ha-jol-valasztunk-nincs-vita-a-nav-val/

⁶¹ TÓTH Mihály: A mikrogazdálkodói beszámoló (online dokumentum)

Letöltés időpontja: 2014.10.24. Megjelent: 2013.01.16.

Hozzáférés: <http://ado.hu/szaklap/szamviteli-tanacsado/2013-01/a-mikrogazdalkodoi-beszamolo>

7. Kérdezz-felelek: az áttérés lehetséges okai egy könyvelő szemével

A kutatásom során felmerült bennem egy kérdés: egy könyvelő, aki a való életben alkalmazza az egyszerűsített mikrogazdálkodói beszámolót vajon milyen véleménnyel van róla?

Egy kis segítséggel sikerült olyan könyvelőt találni, akinek vannak olyan cégei, amelyek a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló szabályain alapulnak.

A következő részben bemutatom a mélyinterjún feltett kérdéseimet, valamint az azokra adott válaszokat.

- Miért választotta az ügyfele a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolót?

Egyáltalán a cég kérésére alkalmazza-e ezt a beszámoló típust, vagy Ön javasolta a cégnek?

Elsősorban a kis cégeknél alkalmazzák ezt a beszámolótípust és általában könyvelőjük ajánlására, mert egyszerűsítést jelentenek ezen vállalkozások számára, hogy nem kell kiegészítő mellékletet vagy számviteli politikát készíteniük.

Továbbá az időbeli elhatárolások is egyszerűsítést jelentenek, ugyanis a kicsi cégek nem tudnak olyan bevétel után adózni, ami még be sem folyt nekik.

- Tényleges könnyebbséget jelent ez a beszámoló típus alkalmazása?

Melyek ezek?

A megkérdezett könyvelő véleménye és tapasztalata szerint valóban könnyebbséget jelent a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló alkalmazása a fent említett egyszerűsítések miatt.

- Ön szerint valós megbízható összképet mutat így is a beszámoló?

A könyvelő meglátása szerint teljesül a valós, megbízható összkép elve. Bár azt beismerte, hogy az áttérés évében nehéz összehasonlítani az előző évek adataival a beszámolót, mégis úgy véli a következő években már teljesül ez az elv.

- Mi a véleménye a bekerülési érték megállapításának elemeiről?

Elegendőek ezek az elemek?

Elmondása szerint elégséges a bekerülési érték megállapításához megadott eleme. Véleménye szerint ez a szabályozás is könnyebbséget jelent, mert így üzembehelyezésig kevesebb a „számolgotós” tétel.

Valamint azt is hozzátette, hogy a mikrogazdálkodó tárgyi eszközök bekerülési értékében nem számít bele sem az üzembehelyezésig felvett hitel, kölcsön miatt felmerült fizetett, fizetendő kamat, sem például a beruházáshoz tartozó, devizában felmerülő egyéb (például szállítói) kötelezettség aktiválásig felmerült év végi árfolyamkülönbsége, de eddigi tapasztalatai alapján ezek a tételek nem is jellemzőek a beszámolótípust választókra.

- Ha a vállalat hitelfelvételre kényszerülne, a banknak Ön szerint elegendőek lennének a beszámolóban található információk?

Bár konkrét eset egyelőre még nem volt, hogy egy mikrogazdálkodói beszámolót készítő vállalkozás hitelt szeretett volna felvenni, mégis úgy gondolja, hogy ilyen „hiányos” beszámolóval is megkapná adott vállalkozás a hitelt.

- Mi a fő tevékenysége a mikrogazdálkodói beszámolót választó vállalkozásnak?

A mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolót választó cégek tevékenységi köre sokrétű.

A megkérdezett könyvelőirodában vannak a mikrogazdálkodók között orvosok, vendéglátósok, asztalosok, biztosítási tevékenységet végzők, termékgyártással foglalkozó vállalkozások.

Interjúm alanyának véleménye szerint elsősorban olyan vállalkozásoknak célszerű választani ezt a beszámoló típust – tevékenységtől függetlenül – akik például családi vállalkozás keretein belül dolgoznak, vagy alkalmazottaiknak száma 1-2 főt tesz ki.

Az interjú során az is kiderült, hogy bár véleményem szerint a mikrogazdálkodói beszámoló adattartalma kevés egy pályázathoz, mégis volt már rá példa, hogy egy ilyen típusú beszámolót készítő vállalkozás megnyerte az adott pályázatot.

Azonban az is kiderült, hogy ez egyedi esetek egyike volt, mert ezekre a cégekre nem jellemző az, hogy pályáznak.

Valamint azt is megtudtam, hogy a mikrogazdálkodókra is ugyanazok a szabályok vonatkoznak a pályázatok terén, mint egy „normál” beszámolót készítő vállalkozásra.

Csupán egy fontos eltérés van. Aki mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolót készít, ő kizárólag rendkívüli eredményként számolhatja el ezeket a pályázatokat ellenben a „normál” egyszerűsített éves beszámolót készítővel, akinek az egyéb eredményében okoz változást ez a tétel.

Összegezve az interjú során tapasztalt benyomásaimat megállapítom, hogy az interjúm alanyául választott könyvelő előnyösnek tartja a mikrogazdálkodói beszámolót kisebb vállalkozások esetében és elmondása szerint valóban csökkentek az adminisztrációs terhek az ilyen beszámolót választó cégek esetében.

8. Összegző gondolatok: vélemény a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolóról.

Kutatásom alapján elmondhatom, hogy a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló a gazdasági szakemberek körében is megosztó szereppel bír.

Mint előző fejezetemben megállapítottam vannak olyan könyvelők, akik szerint igenis előnyös ez a beszámoló típus.

Azonban tapasztalatom alapján a többség nem tartja könnyítésnek a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolót. Sőt számos vélemény elemzése után azt a következtetést tudom levonni, hogy néhány szakember egyenesen ellenzi ennek a beszámolótípusnak az alkalmazását.

Végeredményben én is a többséghez húzok és nem csak a birkaszellem miatt.

Mélyebbre ható tanulmányozás után arra a következtetésre jutottam, hogy a mikrogazdálkodói beszámolót készítő adminisztrációs terhe cseppet sem lett kisebb.

Ezt azért tartom fontosnak, hogy megemlítsem, hisz a jogalkotók elsődleges célja ez lett volna. A fenti fejezetek megírása során már rávilágítottam, hogy a kormányrendelet hiába ad egyes esetekben könnyítést, ha nincs összhangban például az adózási, bevallási szabályokkal.

Továbbá én még mindig azon a véleményen vagyok, – és ettől az állásponttól a könyvelővel folytatott beszélgetés sem tudott eltéríteni – hogy egy vállalkozás nem, vagy csak nehezen juthat kiegészítő melléklet és számviteli politika nélkül hitelhez, támogatáshoz.

Azért sem ajánlanám ezt a beszámoló típust, mert egyrészt az esetleges visszatérés a gazdálkodó elhatározásából legkorábban csak három mikrogazdálkodói beszámolóval lezárt üzleti év után lehetséges és úgy gondolom, hogy ez elég hosszú idő, főleg ha az időközben rájön, hogy ez a beszámoló fajta nem előnyös számára.

Másrészt a visszatérést követően az összehasonlítást a korábbi évekkkel nehéznek és valótlannak tartom, pont az előzőekben leírtak miatt, hogy nincs kiegészítő melléklet. Akkor kérdem én például a tárgyi eszközök értékét tételenként, hogy lehetne összehasonlítani?

Azt is érdekesnek tartom, hogy amiről a kormányrendelet nem ad szabályt, ott a számviteli törvény rendelkezéseit kell alkalmazni. Azt értem, hogy ez a rendelet mintegy kiegészítésként szolgál, de így egyfajta bizonytalanságot mutat a jogalkotó részéről ez a mondat. Főképp úgy, hogy a mikrogazdálkodói beszámoló elég sajátosnak és speciálisnak mondható, hogy minden mást így lerendezzenek egy mondattal.

Végül a dolgozatom címében feltett kérdésekre a válasz, hogy az egyszerűbb egyben a jobb megoldás is egy egyszerű NEM.

Irodalomjegyzék

GAZDAGNÉ Novák Mária: Ha jól választunk, nincs vita a NAV-val.

Letöltés időpontja: 2014.11.17. , Megjelent: 2014.01.10

Hozzáférés: http://www.piacprofit.hu/kkv_cegblog/ha-jol-valasztunk-nincs-vita-a-nav-val/

KISS Árpád, Stion Zsuzsa: Mikrogazdálkodói számvitel helyett adószámvitelt! (online dokumentum)

Letöltés dátuma: 2014. 10. 27.

Hozzáférés: <http://ado.hu/rovatok/szmvitel/mikrogazdalkodoi-szmvitel-helyett-adoszmvitel>

NET JOGTÁR 398/2012. (XII. 20.) Korm. rendelet a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolóról (online dokumentum).

Letöltés időpontja: 2014.10.10.

Hozzáférés: http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200398.KOR

SIMONNÉ Romsics Erika: Számvitel alapjai, 9. előadás: A beszámoló, mint a tájékoztatás eszköze (elektronikus dokumentum), PDF fájl, 2012.11.22

Hozzáférés: ftp://foiskola1.pszfz.bgf.hu/Tanszerek/Szmvitel/romsics.erika/Publikus/Nappali_tagozat/Szmvitel_alapjai/Szmvitel_alapjai_9eloadas_A_beszamoló_mint_a_tajekoztatás_eszköze

SZENTPÉTERI Anna: A mikrogazdálkodó vállalkozók beszámolásának egyszerűsítési lehetőségei (online dokumentum) Letöltés időpontja: 2014. 10. 02. Megjelent Adóvilág, 2013. augusztus, XVII. évfolyam 09. szám

Hozzáférés: http://nav.gov.hu/data/cms295144/cikk2013_09_2013.08.14.pdf

SZTANÓ Imre: A számvitel alapjai, Budapest: PERFEKT, 2013.

ISBN: 978-963-394821-7

TOMCSÁNYI Erzsébet: Számviteli változások Mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló 2014. – rövidített kiemelések (online dokumentum)

Letöltés időpontja: 2014.10.13.

Hozzáférés: <http://www.tomcsanyierzsebet.hu/kiadvany.html>

TÓTH Mihály: A mikrogazdálkodói beszámoló (online dokumentum)

Letöltés időpontja: 2014.10.24. Megjelent: 2013.01.16.

Hozzáférés: <http://ado.hu/szaklap/szmviteli-tanacsado/2013-01/a-mikrogazdalkodoi-beszamoló>

Ábrák és táblázatok jegyzéke

Ábrajegyzék

1. ábra: A beszámoló és a könyvvezetés kapcsolata	9
2. ábra: A beszámolók fajtái 2012-ig	11
3. ábra: Ki készíthet és ki nem egyszerűsített éves beszámolót	15
4. ábra: A beszámolók fajtái 2013-tól	22

Táblázatok

1. táblázat: Az éves és az egyszerűsített éves beszámoló összehasonlítása	16
2. táblázat: Tárgyi eszközökhöz kapcsolódó sorok az Áfa bevallásban	32
3. táblázat: A tárgyi eszközök bekerülési értékébe tartozó tételek	40

SZERZŐI NYILATKOZAT

Alulírott, VÉGH KLAUDIA büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom, hogy a szakdolgozatomban foglalt tények és adatok a valóságnak megfelelnek, és az abban leírtak a saját, önálló munkám eredményei.

A szakdolgozatban felhasznált adatokat a szerzői jogvédelem figyelembevételével alkalmaztam.

Ezen szakdolgozat semmilyen része nem került felhasználásra korábban oktatási intézmény más képzésén diplomaszerezés során.

Zalaegerszeg, 2015. január 6.

Végh Klaudia

hallgató aláírása

ÖSSZEFOGLALÁS

Az egyszerűbb egyben a jobb megoldás is?
Avagy a mikrogazdálkodói beszámoló létjogosultsága.

szakdolgozat címe

Végh Klaudia
Nappali tagozat / Pénzügy és Számvitel szak / Számvitel szakirány

Hallgató neve
tagozat/csoport/szak/szakirány

Végh Klaudia, a Budapesti Gazdasági Főiskola Gazdálkodási Kar Zalaegerszeg számvitel szakos, végzős hallgatója vagyok.

A dolgozatom témája a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló. Azért esett ennek a beszámoló típusnak a vizsgálatára a választásom, mert egyrészt 2013-ban vezették be és így a 2014-es évben láthatjuk meg azt, hogy milyen tapasztalatok születtek az első év után, másrészt szerettem volna jobban megismerni mit is takar pontosan ez a beszámoló típus és ennek fényében kideríteni azt, ami már a dolgozatom címadásakor is felmerült bennem, hogy az egyszerűbb megoldás egyben jobb megoldást eredményez-e? Annak érdekében, hogy kérdéseimre megkapjam a választ, kutatásba kezdtem a témával kapcsolatosan.

A kutatás során megtudtam azt, hogy a mikrogazdálkodói beszámolókat választókra a 398/2012. (XII. 20.) Kormányrendelet a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolóról című kormányrendelet vonatkozik. Amiről a rendelet nem ad információt, ott a 2000. évi C. törvény a számvitelről elnevezésű törvény előírásait kell alkalmazni. A kormányrendelet a hatálya alá tartozókat mikrogazdálkodóknak nevezi.

A beszámoló választását csakúgy, mint a „normál” egyszerűsített éves beszámoló esetén értékhatárokhoz köti, amelyek a következők: a mérlegfőösszeg 100 millió forint, az éves nettó árbevétel 200 millió forint, az üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak létszáma 10 fő.

A három mutató közül kettőnek kell értékhatáron alul maradnia a választási szándékot megelőző két üzleti évben. A beszámolótípus esetében további kritérium az is, hogy a vállalkozás ne legyen könyvvizsgálatra kötelezett.

Jelentős eltérés az éves vagy a „normál” egyszerűsített éves beszámoló szabályrendszeréhez képest, hogy a mikrogazdálkodónak nem kell sem kiegészítő mellékletet, sem számviteli politikát készítenie. A jogalkotók ezzel a vállalatok adminisztrációs terheit szerették volna csökkenteni. Véleményem szerint azonban ez nem túl szerencsés, hisz a számviteli törvény szerint éppen a kiegészítő melléklettel együtt kaphatunk egy cégről megbízható, valós összképet. Meglátásom szerint így a mikrogazdálkodói beszámoló esetén nem, vagy csak nehezen tud teljesülni az alapelv.

A kormányrendeletben különbségként figyelhetjük meg azt, hogy csak a rendeletben meghatározott tételek számolhatóak el időbeli elhatárolásként, a tárgyi eszköz bekerülési értékének megállapításához is kevesebb tételt lehet beszámítani, a jogszabályban eltérő értékelési, fogalmi elemeket találhatunk a számviteli törvényhez képest. Ezekon kívül a mikrogazdálkodói beszámoló mérlege a három helyett csak kettő oszlopból áll, ugyanis a feltárt hibák, hibahatások összeget minden esetben a feltárás évében kell elszámolni.

A rendelet vizsgálata során felmerült bennem egy kérdés: egy könyvelő, aki a való életben alkalmazza az egyszerűsített mikrogazdálkodói beszámolót vajon milyen véleménnyel van róla?

Egy mélyinterjú elkészítése után arra a következtetésre jutottam, hogy az általam megkérdezett könyvelő előnyösnek tartja a mikrogazdálkodói beszámolót kisebb vállalkozások esetében és elmondása szerint valóban csökkentek az adminisztrációs terhek az ilyen beszámolót választó cégek esetében.

Kutatásom során megállapítottam azt is, hogy a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló a gazdasági szakemberek körében is megosztó szereppel bír.

Összességében nekem is az a véleményem, mint a többségnek, hogy valójában nem csökkenek a beszámolót választók adminisztrációs terhei. Azért sem ajánlanám ezt a beszámoló típust, mert az esetleges visszatérés a gazdálkodó elhatározásából legkorábban csak három mikrogazdálkodói beszámolóval lezárt üzleti év után lehetséges és úgy gondolom, hogy ez elég hosszú idő, főleg ha az időközben rájön, hogy ez a beszámoló fajta nem előnyös számára.

Végezetül a dolgozatom címében feltett kérdésemre a válasz, hogy az egyszerűbb egyben a jobb megoldás is egy egyszerű NEM.